

VIENTYBĖ

70-ti M. 14 N. 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. 1956 M. BALANDŽIO (APRIL) 6 D.

KAINA 10c.

DABAR

Tiesmo sprendimas
Balandžio Pirmoji
"Kardupelis" Bimba
Keleivis atrajoja

JUOZAS TYSLIAVA

Valstybių teismai negali teisti komunistų, kurdami nuverst šios šalies valdžią.

Tokį sprendimą paskelbė aukščiausias teismas Washington.

Kitais žodžiais, tik federaliniai teismai gali bausti Jungtinių Valstybių santvarkos priešus.

Faktiniai, su komunizmu privalo kovoti pati visuomenė.

Ir ta kova bus sėkminga tik tada, kai kiekvienas pilietis supras, kad keltas į socialinį teisingumą veda ne per komunizmo dvarą.

Todėl ir šiuo atveju valstybė yra tik "makštys", kuriose tauta laiko savo kovos kardą.

Nel valstybiniai, nei federaliniai teismai nepašalina komunizmo grėsmės, jeigu visuomenė, pasidėjusi ausis, miegos.

Komunizmas, pirmiausia, yra žmogaus laisvės priešas.

"Kas nesijaukia balandžio pirmą, prarūgęs visą metų vaikščioja", rašo Worcesterio Lietuvių žinios.

Bet štai vienas ilgesnės distancijos lietuvis kalbėjęs, kad dėl to balandžio pokšto Vienybės gali būti sušaukti civilinio įsikišimo.

Tegu. O tuo tarpu leisite man papasakoti anekdotą.

Čaro laikais vienas Varsuvos gyventojas apskundė teismai savo kaimyną dėl šlovės nuplėšimo.

Jis mane pavadino kardupeliu, pone teisėjau.

Nemokėdamas lenkų kalbos, teisėjas paprašė vertėją paaiškinti to žodžio prasmę.

Toks neužauga, paaiškino vertėjas.

Argi verta dėl to bylinėtis, ponai? Jūs kardupelis, jis kardupelis, aš kardupelis, visi mes kardupeliai, baigė bylą teisėjas.

Man rodos, kad šioje linksmoje Balandžio Pirmosios istorijoje A. Bimba kaip tik ir bus tas "kardupelis".

Juk jis savo Laisvėje, net pirmajame puslapyje, parašė: "Škaitau ir beveik nenoriu tikėti. Bet tai faktas. Europos išvyko svarbiausias lietuvių tautos reikalas" gen. P. Plechavičius. Kas jį ten stūnė ir kas jo kaštas apmokės, nepasakytą. Bet žinoma, kad jo išleistuvėse dalyvavo ne tik klerikų vadovs prelatas Bakūnas, bet ir socialdemokratas K. Bielinis su J. Kaminsku. Beje, Plechavičius išvydėjęs Brooklynso alskrimlininkas Juozapas Ginkus. Jiedu būsią Romoje ir bandysią pabėgti į ranką pabučiuoti.

Matote. Draugai Bimba! tai jau įvykęs faktas... Jis savo laikraščio skaitytojams net pranešė, kas "išleistuvėse dalyvavo".

Bimba, matyt, bus pavėlęs paskutiniai įvykiai Kremliuje, jeigu jis jau "balnų" nepažįsta.

Jau pernai metais, SLA Vykdamosios Tarybos nomenklacijoms prasiėjęs, Keleivis armotais rikiavo.

PLECHAVIČIUS IR GINKUS I EUROPA NEIŠSKRIDO

Nes praeitą sekmadienį buvo Velykos ir, svarbiausia, Balandžio Pirmoji. — Bet labai mažai kas nepatikėjo šia linksma Vienybės žinia. — Net Bimba Laisvėje rašo, kad "tai faktas". — Kai veiksmai ir jų veikėjai, stebėdamesi, kraipė galvas, tai policininkas patarė piliečių palaukti policijos dūdų orkestro...

S. NARKELIŪNAITĖ

drausti patarė, atsimenant, kad nūdienis keliavimas pavojingas.

Kadangi tai pasitaikė kaip tik prieš Velykas, o Ginkus krautuvėje tokiu laiku didžiulis judėjimas, nes žmonės perka įvairias dovanas, tai Ginkus turėjo dvigubai darbo.

Kad tokios rūšies žinia paskelbta, ir jis pats patyrė iš kitų, bet, nors ir nebuvęs įspėtas, tačiau supratus šios, jis nei tvirtino, nei neigė. Šitai dar labiau gaubė tokios kelionės paslaptį.

Geriausio Ginkaus bičiuliai, su kuriais jis mažiausias smulkesnis aptaria ir išdiskutuoja, atvykę jam laimingos kelionės linkėti, lyg ir įsibėgė sakė:

— Tai matal, Juozai, tu šitokią naujieną slepi, nepasakai, o aš manau, kad mes esame draugai. Na, bet jį jau tokią paslaptį, tai pasakyk bent kokias vietas tenai lankys: ar būsi Vilke, pas Sefą, kur kitur?

O vienas geras Ginkaus bendradarbis iš senų laikų, ilgametis brooklynietis veikėjas, skambina ir net šitai graudžiai kalba:

— Juozai, mes buvome draugai, sykiu veikėme; o dabar tu mane nustūmėi į šalį. Išvažiavoji, o mane net išleistuves negalėjai pakviesti. Negražu taip.

Elė visuomenės veikėjų, spausdami Ginkaus dešinę ir laimės linkėdami europinėje misijoje, maždaug šitai patikino: tai jau turbūt jūs čia su Plechavičium to susitarimo užbaigti važiuojate po to, kai Devenienė su Matulioniu pradžia padarė.

Kiti, dėl politinės misijos reikšmės nesijaudindami, dykūkiškai reikalą ėmė. Girdi, Ginkau, gal dovanele pažįstamiems galėtum nuvežti. Vienas aktorius prašė dovanų paminti į Vokietiją ir žadėjo jas sekmadienį pristatyti, kiti vėl savo pažįstamus Romoje vykusių velykine dovanele iš Amerikos pasveikinti. Tuo tarpu jaunimas, kurio Ginkaus saldainių krautuvėje dažnai pilna, nesilaikė Ginkų klausinėjimo, ar gal jis kartais ir netoli Lietuvos būsiąs.

Spaudos žmonės, kurie sąvoką atstovaujamas laikraščius rūpinasi aptarnauti aktualia vietos kronika, irgi pradžioje nieko neįtardami, stebėjosi, tuo, kad tik Vienybė tokią žinią pranešė.

Nustebau, kaip čia dabar tik vienam laikraščiui tokia žinia, kai pirmąsyk perskačiau, bet supratau reikalą pradėjęs galvoti, — telefonu vėliau Ginkui kalbėjo vienas žurnalistas.

O vienas buvęs redaktorius su savo pažįstamais apie tą žinią kalbėjo:

— Kaip čia dabar yra, kad tik Vienybė paskelbė, o kodėl Darbininke apie tai nėra? Veiksnių atstovų ir politikų besidomintių bei jų sekantių

tarpe, įskaitant ir tuos, kurių pavardės buvo tariamai dalyvaujančios pačiose išleistuvėse, irgi, pradžioje nieko neįtardami stebėjosi, kaip tai yra, kad jie nieko nežino.

Vienas veiksnys Ginkui telefonu šitai patarė:

— Kas čia yra? Kaip tai įvyko, kad mes nieko nežinojome? Žinoma, pats Amerikos pilietis, bet Plechavičius — juk jis Lietuvos pilietis.

Kitame veiksnyje vyras iš ryto viršininkui pretenzijas reikšė. Girdi, kaip čia dabar, kad jis vienas viską daro, o kiti nieko nežino, ir tik nusiuraminta vėliava, kai vienam jų kolegų švystelėjo mintis, kad tai gali būti pirmą aprillį reikalas.

O dar vienoje vietoje, kur buvo tarpveiksnių susijimas ir kur jau maždaug visos tokios aktualijos esti žinomos, žmonės kraipė galvas ir nutarė, kad, matyt, tai didelė paslaptis, jog net jie nieko nežino. Čia vienas labai jau informuotas asmuo, pamatęs laikraštį, tą žinią, vėliau tokiu pat kitam skambina, sakdamas:

— Na, žinai, aš jau manau, kad aš viską žinau, bet pasirodė, kad ne. Sakyk gi, kas tai per reikalas, — ir tik pasakui jau susigavo, kad tai greičiausia pirmą aprillį.

Ir taip ligi sekmadienio. Žmonės tetravosi, o Ginkus nei šitai, nei taip. "Nežinau, kokia ta misija, jokių dokumentų dar neturiu skirsti, kai juos gaūsiu, gal ir kelionės maršrūtą bus nustatytas" — aiškino jis. Ir tik jau sekmadienį, po to, kai Ginkus neišjo į tas vadinamas išleistuves, o buvo namuose, apie 4 val. asmio jo išleisti atvykęs net iš West Orange, N. J., patyrė, kad Ginkus niekur nesikrenda.

O dar prieš kelias minutes net ir policininkas, kuris būdavo netoliese, apie šios žinios, kad jis kėlė palaukti, nes, girdi, netrukus Ginkų jie su policijos dūdų orkestru ir Piliečių klubo sale iš namų išvyksta.

Buvo ir daugiau asmenų, atvykusių iš kitur, jau nekalbant apie telefonu pareikštus Ginkui linkėjimus iš Newarko ir iš kitų New Jersey vietovių.

Net Bimba, nesuprasdamas šios, Laisvės parašė, kad "tai faktas".

Ir taip visuotiniam susidomėjimui didėjant, pačiam Ginkui ta naujiena jau buvo bepradedanti atsibosti, bet jis neįvyko, tik šypsojosi. O tuo tarpu netoliese esančiame knygyne žmonės svarstė: ar gali toje laikraščio žinutėje paliesti jį asmenys įsisteisti už jų pavardžių panaudojimą ir įsikiškį laikraščiui kelti, bet vėliau nutarė, kad turbūt ne.

Sunku žinoti, ar tie žmonės pyko ar sutiko, kaip pirmą aprillį šios, bet kalbų per tas dienas tai buvo apskai. O gal dar ir bus...

Rūtos Radijo Meno Ansamblio televizijos stovyje Newark. Ansamblio dalyvauja J. J. Stuko vadovaujamos radijo programos 15 metų sukakčiai paminėti koncerte, balandžio 22 d. Webster Hall New York. Taip pat antroje lietuviškos televizijos programoje, balandžio 21 d., to koncerto išvakarėse.

GENEROLAI, ATRODO, IMA VIRŠŲ SOVIETŲ SAJUNGOJE

Dvi grupės varžosi dėl valdžios Kremliuje. — Mikojanas eina su Žukovo grupe, o Chruščiovas su Konevu ir kitais kariais, pripažįstais kompartijos vadovybę. — Pirmoji grupė, atrodo, laimi.

Sovietų Sąjungoje šiuo metu grumiasi dvi grupės. Ir jei jos sutaria užsienio politikos klausimais, tai visai skirtingos nuomonės vidaus sistemos klausimais.

Vienybės korespondentas Europoje

Bet raudonoji armija, atrodo, laimi.

Po komunistų kongreso Chruščiovo padėtis iš dalies sustiprėjusi. Centro komiteto sekretoriats penki iš aštuonių narių esą jam ištikimi. Bet prezidentas iš 17 narių jis turįs tik tris ar keturis patikimus asmenis.

Valdžios viršūnėje tas dvi grupės atstovauja A. Mikojanas ir N. Chruščiovas.

Su pirmąja visi senieji bolševikai, išvengę Stalino valdymų, technikai ir didelė dalis raudonosios armijos karininkų su maršalu Žukovu priešakys.

Su partijos sekretoriais, būv rokratai, partijos politikai ir kita dalis armijos karininkų su maršalu Konevu priešakys.

Tarp tų dviejų grupių vyksta nuolatinė kova. Daugiausia užkulisuose.

Tačiau kai kurie kariai, kaip Konev, Malinovskis, Moskalenko ir kiti, linkę vadovybę užleisti partijai. Jais remiasi Chruščiovas, stengdamasis atsisakyti prieš Mikojaną-Žukovo grupę.

Abiejose grupėse stengiamasi užimti, jog buvo tar naujama Stalinui, neprotestuojant dėl metodo.

Ar abi grupės eis prie nacional-komunizmo? Ar partijai pavyks išlaikyti valdžios kontrolę, kada valstybėje įsigali technikai? Ar armija palaikys vyriausybę (kurioje neįgimuoja Chruščiovas) prieš partiją?

Tai priklauso nuo šių dviejų grupių ginčo. Kariai, kaip jau sakytą, atrodo, ima viršų Sovietų Sąjungoje.

MIRĖ ADVOKATAS JONAS LOPATTO

Iš Wilkes-Barre, Pa. pranešama, kad balandžio 2 d. ten mirė adv. Jonas Lopatto, 73 metų amžiaus.

Vėlonis, kaip New York Times rašo ir kaip daugeliu lietuvių yra žinoma, 1919 m. dalyvavo Versalio tautos konferencijoje, kaip lietuvių delegacijos narys.

Adv. Jonas Lopatto anais Lietuvos nepriklausomybės kūrimosi laikais plačiai veikė ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių visuomenėje. 1920 metais jis Senato komisijoje Washingtone įrodinėjo teisinio Lietuvos valstybės pripažinimo reikalą. Už nuopelnus Lietuvai, vėlonis buvo apdovanotas Gedimino ordenu ženkle.

Vėlonis Lopatto gimęs Lietuvoje, jaunas atvykęs į šią šalį. Išėjęs teislių mokslą, vėlonis tuojau įsitraukė į lietuvišką veiklą, ilgus metus bu-

vo teisinis SLA patarėjas. Buvo Vienybės skaitytojas ir jos bendradarbis.

Liko žmona, du sūnūs ir duktė.

Buvęs prezidentas Trumanas, su žmona, dukteris ir būsimu žentu, laikraštiniuku Clifton Daniel, New York. Margaret ir Clifton vestuvės įvyks balandžio 21 d. Independence, Mo.

DĖL SĄSKRYDŽIO

Kviečiama iš anksto taip tvarkytis su šiuo metų atostogomis, kad birželio 16-17 d. galėtumėte laisvai dalyvauti sąskrydyje Washington, toje d. d. Lietuvių liaudies meno ir dainos šventėje!

J. MARKIEWICZ
AND
SONS, Inc.

Tel. LOCust 2-9229
Laidotuvių Direktorai
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.

KARLONAS
Funeral Home

Lietuvams tarnauja daugiau, kaip 20 metų.
230 CHESNUT STREET,
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. 9-1181

Lietuviška Radijo
PROGRAMA
AMSTERDAM, NEW YORK
WCSS 1490 klc.

Sekmadieniais 7-8 v. v.
Programos vedėjas
J. OLSAUSKAS
Reikalų vedėjas ir pranešėjas
LEONARDAS HARTVIGAS

Vaistai viduriam

Čia yra naminiai vaistai: mišinys skausmą, žolius ir sėklis. Jį vartojama arbatos formoje nuošiu ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidney), odos išbėrimo, gerklės užkimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, ynsios ligų, širdies supykimo, šlapulavimo, persalimo, diėgčių, reumatizmo, bronchito, rožės, rėmens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlmo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainą \$4.00.

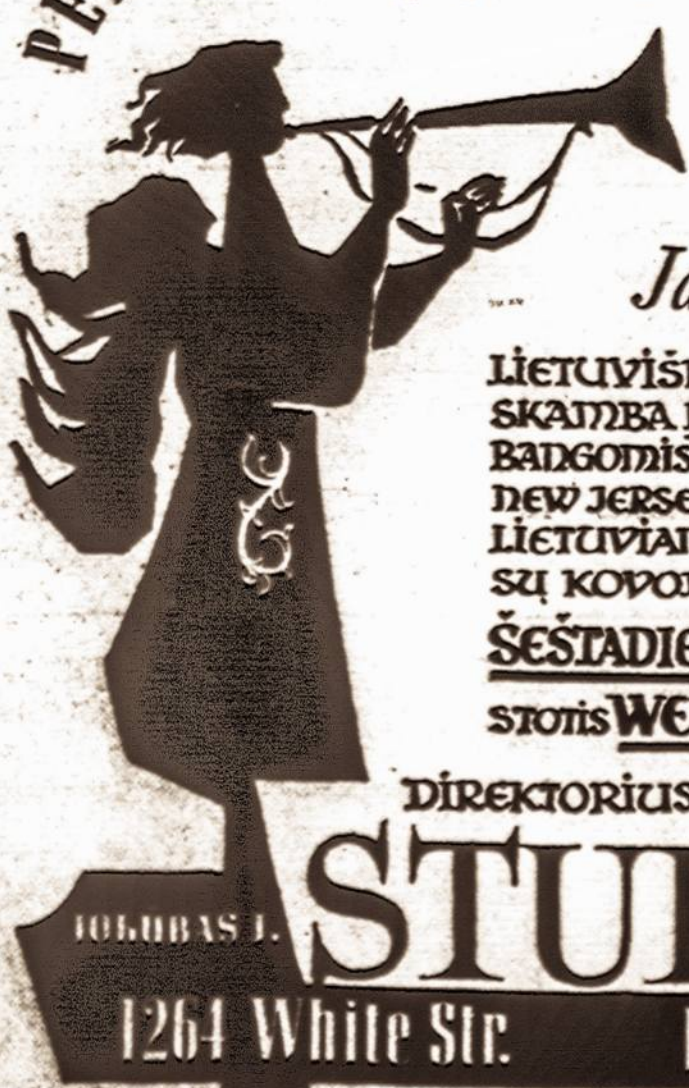
ALEXANDER'S CO.

414 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.

John Baltaduonis
FRANKFORD AVENUE
C A F E

1700 Frankford Ave.,
PHILADELPHIA, PA.

PER RADIJĄ LAISVĖ!

Jau 15 metų

Lietuviškas žodis ir daina
skamba Lietuvos atsiminimų
raidomis didžiojo NEW YORKO
NEW JERSEY ir connecticut
Lietuviams primindami
sų kovą, o daina, tėvynę
ŠEŠTADIENIAIS 4:30-5:30
val. p.p.
storis WCVD 1330 KIL. ir
Direktorius 97.9 MEG. (FM)

STUKAS
1264 White St. Hillside, N.J.
Waverly 6-3325

GERIAUSIAS
INSURANCE ir REAL ESTATE
PATARNAVIMAS PAS

ORMAN & MICHELSON

111-15 Jamaica Ave.,

Virginia 6-1800

BALTIMORĖS LIETUVIŲ NAUJENOS

BALTIMORE, MD. — Balfo 64 sk. metinis susirinkimas įvyko kovo 25 dieną. Dalyvavo 20 asmenų. Valdyba 1956 m.: pirmininkas Elena Armanienė, vicepir. Adv. Nadas Rastenis, išdinininkas Konstantas Matuliaskas, sekretorius Adomas Lazaitis, izdo sekret. Vincas Petrulis.

Perreikta metais pasiūsta į centrą: \$700 pinigais ir rūbų apie 2000 sv. Sials metais — \$200. Darbo ir buto garantijų iki dabar sudaryta apie 30 šeimų.

Eigoje loterija, trys laimėjimai. Proga remti šalpos darbą perkant loterijos bilietus. Antra proga, balandžio 21 d. vakaras — šokiai (Lietuvių svetainėje). Programą išpildys šeštadieninės mokyklos mokiniai.

Naujai gautas sąrašas apie 151 šeimą reikalingas darbo ir buto garantijų. Garantijų suteikimo reikalui malonėje kreiptis: Elena Armanienė, 1311 W. Lombard Street, Baltimore 23, Md.

Bendruomenės apylinkė išrinko valdybą visuotinam susirinkime kovo 11 d. iš šių asmenų: pirmininkas Vincent J. Velžis, vicepir. Balys Brazauskas, išdinininkas Juozas Auštra, sekretorius Alfonsas Svotelis, nariai: švietimo reikalams — Ona Karašienė, kultūros reik. — Vytautas Noreika, ir Morkus Šimkus.

Pasiūlymai bei mintys. Ruošti paskaitas. Gausiau lankyti Liet. Tautiška Knygyną. Ar saugu rašyti laiškus ir siųsti siuntinius į Lietuvą? Ar nevertėtų veikti prieš susirašijimą? Kad tai pavojinga, žino abi pusės. Galima raginti bei rašyti laikraščiuose, kad nebūtų siunčiami laišukai bei siuntiniai į Lietuvą, bet nėra galimybės veikti, kad iš Lietuvos nerašytų. Geriausia reikala palikti kiekvieno asmenį, kai nuožniūrai.

Kultūros Fondo reikalas. K. F. Tarybon įeina iš: Liet. Dailės Instituto, Liet. Rašytojų Dr., Mokslinių Studijų Klubo ir t. t. Eilinis asmuo nepriklausęs nei moksliniai nei meniniai sričiai čia neatstovaujamas. Ar nebūtų geriau tary-

bą praplėtus bei papildžius. Įnašų bei aukų rinkimas skelbiantis laikraščiuose bei rašant laiškus, kažin ar bus sėkmingas. Ar nenumatoma K. F. padalinis įsteigti lietuvių gausiau apgyventose vietovėse?

Susirinkimui pirmininkavo V. J. Velžis, sekretoriavo K. Pažemėnas. Dalyvavo virš 40 narių.

Valdyba kviečia į balandžio 14 d. 6.30 v. v. Lietuvių svetainėje K. Bradūno paskaitą apie Vilnių, kuri bus paivalrinta Vilniaus vaizdais. Po paskaitos jaunimas galės pasišokti.

"Buchalterjos Klaida" Vytautos Alantos, 3-jų v. kom. Atliko Philadelphiaus Lietuvių Meno Ansamblio Dramos Mėgėjų Būrelis. Režisiorius: Antanas Gedvila, būrelis vadovas: Antanas Salčiūnas. Vaidino: J. Skladaitis, O. Salčiūnienė, V. Karaliūtė, V. Salčiūnas, H. Savickas, S. Salnaitytė, A. Salčiūnas, A. Gedvila.

Vasario 16 minėjimo proga paskaitininkas buvo pakviestas iš Philadelphiaus. Kalba buvo ištęsta ir be plano. Atsižėlgiant į kalbos apimtį laikotarpį nuo Mindaugo iki dabar, be abejo, per trumpa. Kalbėtojai nepakanka iškalbos. Reikia pasirošti ir be to žinoti kur, kada ir kaip ilgai kalbėti. Skundžiamasi, kad į minėjimus mažėja atsilankiusių skaičius. Nuobodžiuko pasakomis netikėtai kad dalyvių nepatrauksime, bet dar atbaidysime. M. Šimkus

L. SCHULTZ
GROZIO SALONAS
Pusmetinis plaukų garbinimas.
Plaukų dažymas
Patikimas patarnavimas
Hans N. SCHULTZ
Laikrodžiai ir puošmenys
LAIKRODŽIŲ TAIŠYMAS
234 EAST 86th STREET
New York 28, N. Y.

VIENYBĖS SKAITYTOJŲ NUOMONĖS

DAR REIKIA AUKŲ

Prof. V. Biržiskai Laidoti Ko mitetas, sudarytas iš daugelio Chicago Lietuvių organizacijų atstovų, yra atlikęs daug darbų, susietų su prof. V. Biržiskos laidotuviemis. Tačiau dar trūksta lėšų užsibrėžtam tikslui įvykdyti — baigti susidariusios skolas išmokėti ir pastatyti antkapį.

Aukus prašome siųsti šiuo adresu:

Prof. Vacloviui Biržiskai Laidoti Komitetui, 1739 So. Halsted St. Chicago 8, Ill.

NIEKAS NEPASIKEITĖ

Rusai, kuo jie nebūtų, komunistais ar antikomunistais, visad pasiliks ištikimi savo

Kai New Yorko Lietuvių Tarybos delegacija lankėsi Albany Vasario 16 proklamacijai atsiminti. Iš kairės į dešinę: M. Kižytė, pirm. adv. A. Ošlapas, adv. A. Stokna, gubernatoriaus A. Harriman, arch. A. Varnas, kun. J. Bakšys, dr. B. Nemickas ir dr. V. Vilimas.

ISPŪDŽIAI IŠ SAULĖTOS FLORIDOS

Kadaise man teko keliauti į Floridą. Tada tik kur nekur matėsi valsių sodai. Vis tyrai ir balos. Bet žmonės važiuodavo nes čia žiemą šilta. Tada ir lietuvių čia beveik nebūdavo. Jokio veikimo. Būdavo didelis džiaugsmas, sutikus vieną kitą savo tautietį.

Dabar, vykstant per Floridą kitas vaizdas. Matal gyvulių farmas ir šimtus tūkstančių akry naujų sodų. Važiuojant pro tuos sodus, jauti malonų kvapą, grožiesi vaizdais. Vieni valsių baigia nokti, kiti vaismedžiai žydi naujiems vaisiams.

Atvykęs į Miami, tuojau susitinku lietuvių iš visos Amerikos ir net Kanados. Su jais nesunku susipažinti, nuėjus į Piličių Klubą. Aplink šį klubą spiečiasi visos patriotinės organizacijos. Čia jos ruošia savo parengimus. Mums bū-

mant, čia įvyko Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimas. Sandaros gegužinė, p-nios Stilenės vadovaujamo Piličių Klubu Moterų Skyriaus šeimyninis vakarėlis, Baltic Trio koncertas, kuriame dainavo Anita Novickaitė, taip pat estų ir latvių daininės. Jos buvo tautiniuose drabužiuose. Koncertas padarė malonų įspūdį publikai. Neseniai įvykusiame Liet. Piličių Klubu trijų metų sukakties minėjime dalyvavo ir amerikiečiai politikai. Miami lietuvių taip pat turi radio valandą, kuriai vadovauja p-nia Skudžinskienė.

Paskutiniame SLA 44 kp. parengime gautas pelnas teko Vasario 16 Gimnazijai. Šiame parengime p. Kaulakis pakvietė mane tarti žodį. Ta proga aš priminiau SLA reksmę, jos kultūrinį veikimą, mokslo žmonių vertę. Priminiau ir Gabrielių Kajecką, kuris savo laimėjimas Washingtono suėtikė garbės lietuviams. Dalyvaudamas tarp amerikiečių, jis nekeičia savo lietuviškos pavidės. Mat, lietuviška pavardė žmogui neatima garbės. Tik blogą darydamas, lietuvis gali netekti garbės.

Šios atostogos Floridoje buvo dvigubai malonios: turėjome progos palstėti žydinčioje gamtoje ir susipažinti su lietuvišiais, kurie, kaip mes, atvyko įeškoti saulės.

P. L. Pivaronas

Mirė Jonas Spurga

Kovo 30 d. Floridoje mirė Jonas Spurga. Velionis buvo gerai žinomas biznierių ir veikėjas New Yorko bei apylinkės lietuviams, laikęs prekybą Port Jefferson, L. I., buvęs namų savininkas Brooklyne. Likvidavęs biznį ir turtą rytuose, velionis Spurga po karo su šeima išvyko į Floridą, kur jis buvo įsigijęs vaismedžių ūkį. Spurga buvo ilgametis Vienybės skaitytojas ir jos rėmėjas. Buvo narys ir pareigūnas keliose lietuvių draugijose. Velionis paliko žmoną ir dvi dukteris. Buvo per 70 metų amžiaus. Užjojauta likusiai velionio šeimai. J. Garša.

NENUODYKIME LIETUVIŲ KALBOS

WATERBURY, CONN. — Atsiktinai pakliuvo į rankas Waterburio lietuvių šv. Juozapo parapijos bažnytinis biuletenis, (kovo 25 d.), kurio paskutiniame puslapyje rašoma: "Vanduo daugiau nesulažo Eukaristinį pasniką. Visi privale prisilaikyti nuo valgio tris valandas prieš priimant Sv. Komuniją į viena valanda nuo gėrimo pavyzdžiui, kavos, arbatos tt. nuo svaiginančių gerimų, nuo nakties... Arkivyskupas įsakė kad antroji kolektą kita sekmadienė būtų Arkivyskupijos labdarinių darbams".

Tokiais "deimantukais" nusagstytas visas biuletenis, kurį kas savaitę skaito bent keli tūkstančiai tikinčiųjų.

Suprantu, kad čia gimusiam lietuviui yra sunku taisyklingai naudoti lietuvių kalbą. Bet gi Waterburyje turime tiek inteligentų naujųjų ateivių, kurie, esu tikras, sutiktų peržiūrėti ir pataisyti biuletenio lietuvių kalbą, jei tik parapijos vadovybė to panorėtų.

Toks biuletenis daugiau yra gal būt pirmieji žingsniai, kuriais susiduriama su lietuvių kalba. Ir štai šis pirmasis susitikimas yra taip begėdiškai iškraipytas. Biuletenis galėtų būti neveniam čiagiūniui ar nuo lietuvių kalbos nutolusiam tikras lietuvių kalbos vadovėlis, kai tuo tarpu dabar jis palieka kartėlių širdį, matant kaip ta gražioji mūsų protėvių kalba yra naudojama. K.

ŽINOKITE, KAD

ILGI ŽIEMOS VAKARAI VERKdami PRAŠO KNYGŲ, ypač tų, kurios parduodamos už visai žmoniską kainą ir kurias pradėję skaityti, skaitysite neatsikvėpdami, kol pabaigsite. \$13.00 VERTES KNYGŲ DABAR TIK UŽ \$5.00! Tuoj kiškite penkinukę į voką ir siųskite, nes tokia proga pasitinka rečiau, nei aukso klodų atradimas.

SAULĖS RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėt negali, kada mane skaitai, 311 psl., kaina \$3.00.

ČIKAGOS SĖSĖLIAI (novelės) sako: skaitai mane, nes as poredau tau gyvenimą baisesnį, negu pats gyvenimas parodytu. 316 psl., kaina \$3.00. Ilustruota.

SIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi sirdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi 449 psl., kaina \$4.00. Ilustruota.

SLIUTARNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 psl., kieti viršeliai, o tik \$3.00!

VISOS 4 KNYGOS SYKIU tik už \$5.00! Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite: Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA

didžiausias lituanistikos žinyras, lietuvių kultūros paminklas iš suprojektuotų 20-21 tomo septyni jau išspausdinti, kiti rengiami. Redaktoriai visą LE ruošimo darbą pagal atskiras raldes pasiskirstę iki galo.

Laikas įsigyti, nes nuo VIII tomo LE bus spausdinama tik prenumeratoriams.

Lėngvos sąlygos: įmokėjusiems bent už vieną tomą, visi išėjusieji tomai siunčiami iš karto. Likusios sumos mokėjimas išdėstomas užsakiusiam priimtinomis dalimis. Vieno tomo kaina J. A. V. \$7.75, visur kitur \$8.00.

Užsisakymai siųstini šiuo adresu:

J. Kapočius, Lietuvių Enciklopedija
265 C STREET, SOUTH BOSTON 27, MASS.
Paskubėkite — atsargos ribotos!

JUCUS SISTERS RESTAURANT

Stasys Jucus, Vedėjas
(Lakūno Dariaus brolių)
Atdara visą naktį.
1608 W. 47th STREET, CHICAGO, ILL.
(47th St. ir Ashland Ave.)
Lafayette 3-9670

TRAUN'S BAR

AUGUST TRAUN, Sav.
N.E. cor. 7th & DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9785

ADAMS' CAFE

RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9586

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 So. 2nd Street PHILADELPHIA, PA.
Tel. DE 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.
PQ 5-4110

NIDA

Mėgiamiausia lietuvių vasarvietė
Cape Cod. Patogūs kambariai, geras
maistas, gražus paplūdimis.

VALERIJA NORVAISIENĖ

Savininkė.
CENTERVILLE AVENUE, West Hyannisport, Mass.
—Rašyti: Telefonuoti:
P. O. Box 367 Hyannis 1667-W4
CAPE COD, MASS. Boston AN 8-3461

SANTARVĖS ŽINIOS IR MINTYS

Visas informacijas, straipsnius ir laiškus siųsti šio skyriaus redakcijos adresu:
Bronys Raila, 1572 W. Vernon Ave., Los Angeles 62, Calif., USA.

PAAIŠKĖJO BENDRADARBIAVIMAS...

Dar vasario mėnesį Lietuvos Nepriklausomybės kovų (LNK) notifikavo apie savo įsisteigimą ir uždavinius Lietuvos Diplomatinės Tarnybos šefą min. S. Lozoraitį ir visus Lietuvos Diplomatinės Tarnybos postus.

Kovo 9-14 dienomis į Romą nuvyko atitinkamiems pasitarimams du Lietuvos Nepriklausomybės kovų įgaliotiniai — LRS Europos Komiteto pirmininkas inž. Karolis Drunga ir vicepirmininkas prof. Stasys Zymantas.

Svarbiausias kelionės tikslas LNT prisistatymo Diplomatinės Tarnybai proga nuodugniau išsiaiškinti ir sutarti su Diplomatinės šefu LNT ir Diplomatinės Tarnybos bendradarbiavimo būdus bei priemones, o taip pat peržvelgti galimybes teigiamam visų kitų lietuviškų užsienio pajėgų suveikimui.

Pasitarimai buvo sklandūs, draugiški ir visais požiūriais vaisingi.

Idomiu sutapimu tuo pat metu į Romą atvyko ir Vliko prezidento pirmininkas J. Matulionis bei VT pirmininkė A. Devenienė. Vliko delegatų Romon vyko, kaip per "Elitą" buvo pranešta, "aplankyti Vatikano ir pasveikinti šv. Tėvą jo 80 metų amžiaus sukakties proga".

Taip pat jie norėjo dar "aplankyti Lietuvos diplomatus šefą" (Ne Lietuvos Diplomatinės šefą!), vizituoti šv. Kazimiero Kolegijos vadovus vysk. Padoškę ir prel. Tulabą, kun. Mincevičių ir Vatikano bei Romos radijų vadovus.

"Lietuvos diplomatų šefo" aplankymas, šalia kitų kilnių vizitų, taigi, buvo skelbiamas tik "tarp kitko". Bet praktiškai paaikškėjo, kad jis buvo gal svarbiausias vlikininkų kelionės tikslas, — irgi pasitarti dėl bendradarbiavimo galimybių atstatymo tarp Diplomatinės šefo ir Vliko. Nes jau yra toks reikalas.

Vliko pirmininkas siūlė sudaryti abiejų pusių įgaliotinių komisiją šiam klausimui svarstyti...

Diplomatijos šefas min. Lozoraitis iš savo pusės Vliko vadovus paprašė tą klausimą išspręsti aiškiai ir ilgai nedelsiant. Būtent, Vlikas pašalinę savo sudarytas klūtis, kurios trukdė betkokiam bendradarbiavimui.

Šių min. Lozoraitio pasiūlymų tarpe pažymėtini: — Vlikas atsisako nuo pretenzijų atstovauti Lietuvą tarpvalstybiniuose santykiuose, panaikina savo "užsienio tarnybą", sušilduoja p. Karvelio aferą Bonnoje, respektuoja Liet. Diplomatinės Tarnybos teisę, panaikina Vliko komisijos nutarimą Liet. Dipl. šefo klausimu, tariasi dėl bendradarbiavimo su LNT ir tt.

Vlikininkai pareiškė neturį įgaliojimų tais klausimais tartis ir duoti atsakymus, bet padėjo juos pasiūlyti svarstyti Vliko sesijai ateinančią vasarą... Tad važiuodami Romon jie iš tikrųjų ir neturėjo jokio užsimojimo rimčiau tartis, o tik vėl, kaip ir praityje, siekė sudaryti "aiškinimosi komisijas" ir apie "bendradarbiavimo norą" skelbti komuniktuose.

Kad jie ir toliau nesiskaito su Diplomatinės Tarnybos tel-

sėmis ir papročiais, tai jie per savo buvimo laiką Romoje ir parodė.

Kadangi lietuvių politinės konsolidacijos klausimai rūpi visiems, tai L. Dipl. šefas per pasikalbėjimus su vlikininkais net du kartu buvo pasiūlęs pasinaudoti jiems proga ir čia pat elgę tų klausimų išsiaiškinti su LNT įgaliotiniais, kurie buvo pareiškę esą pasirodę savo vizito proga visus tuos klausimus svarstyti.

Abu vlikininkai pakartotinai šį siūlymą atmetė, pareikšdami, kad jie neturi nusistatymo su LNT įgaliotiniais kalbėtis.

Šis atsisakymas yra tuo savotiškesnis, kad LN Talka sudaro, tarpe kitų, tautininkai ir laisvės kovotojai — dvi politinės grupės, kurios dar ne-

seniai išstojo iš Vliko ir apie kurių kvietimą grįžti į bendrą darbą vlikininkai tiek yra šneketę ir rezolucijose rašę.

Vizitai Romoje parodė, kad vlikininkai ir toliau visuomenę tebenorėjo mulkinti savo "geros valios" melais, bet kai buvo šį kartą proga aiškiai tartis dėl bendradarbiavimo, tai pasimatė, kad tartis su viena puse jie neturėjo jokio įgaliojimo, o su kita puse — neturėjo noro ir nematė jokio reikalo.

Tie faktai yra iškalbingiausi ir nereikalingi paaikškinimui.

Bet per spaudą Vliko tarznai katkartėmis šūkauja: "Būkime vieningi, nes kitaip žūsime!" Taip "besiekdami" vienybės, kaip Romoje ir visur kitur, jie galbūt jau ir nujačia savo žlugimą. Dėl to gal dabar taip sutarškėjo ir tas vlikininkų tūžimas įvairioje spaudoje. Kaip mūsų kandidatas rudenį... B. RAILA

KULTŪRINĖS PRIEMONĖS

TAUTOS PROPAGANDAI

Ryšium su ALRS Rochesterio skyriaus diskusijomis mūsų kultūrinei akcijai pagyvinai, reikia pasakyti, kad šis reikalas jau nebe nuo vakar yra atsisojęs visu aštrumu. Mūsų daugelio nepasiruošimas ir nusikaltėliškasis apsilaidimas ypač ryškiai pasirodė, kai Baltų Draugijos Vokietijoje Lietuvių Sekcija, pirmininkaujama adv. J. Bataičio, ryžosi drauge su kitais suruošti lietuviškos muzikos, meno ir kultūros šventę, skirtą supažindinti vokiečių visuomenę su lietuviškąja kultūra. Tada pasirodė, kad veik niekas iš lietuviškų veiksmų ir organizacijų nėra pasiruošęs atlikti šios uždavinio tokia lygmeniu, kaip to iš mūsų būtų reikalaujama Vakaruose ir kam mes iš tikrųjų galėtume padėti.

PRIEMONIŲ PARUOŠIMAS

Lietuviškos meno ir kultūros šventės suruošimas Vokietijoje nėra koks atskiras reikalas. Tokios šventės gali ir turi būti ruošiamos betkuriam kitame krašte. (ALTS tokią šventę jau yra ruošusi Washingtono, o šiais metais vėl ją pakartos su panaujinta programa). Jei mes būtume tinkamai pasiruošę, tai geriausioji dalis muzikos, pranešimų, paskaitų, vaidinimų, parodų, leidinių iš vieno krašto galėtų nesunkiai būti vėliau panaudojama kitame krašte.

Tais klausimais yra padarę platesnį pranešimą žinomas mūsų kultūrininkas, Santarvės žurnalo ir LNT bendradarbis muzikas ir žurnalistas Valteris Banaitis, kurio pastangomis šimet buvo Miunchene suruoštas labai įvykęs Vasario 16 šventės minėjimas.

V. Banaitis atskleidė platų sąvadą darbų ir vykdymų projektų Vokietijoje paruošti liet. muzikos leidinių, koncertų radijofonuose, plokštelių, galimų spausdinimo, dalininkų kūrinų, referatų kultūrinėmis lietuvių temomis ir tt. Tai milžiniškas darbas, ir jis jau daugiau, negu tik pradėtas.

CHAOSAS IR "VAIKŲ ŽAISLAS"...

Ta proga V. Banaitis pareiškė: "Atliekant, ruošiant ar planuojant tuos reikalus, pirmiausia teko tikrovaiškai patirti, kokioj chaotiškoj padėty buvo palikti lietuviškos išlaikymo bei jos populiarinimo reikalai. Pereitų metų būvyje, bandant šį reikalą pradėti ju-dinti, iš vieno politinio veik-

nio pusės susilaukta net tam tikro sabotažo... Kalkurie "politikai", įpratę į viską žiūrėti pro politinius akinus, stačiai nejstengia suprasti, kaip koks kultūrinis darbas gali būti daromas dėl lietuviškos kultūros ir lietuviybės išlaikymo. Tai laikoma lyg koks vaikų žaist-las! LNT pradininkai šiame visame darbe pradžioje jautėsi kaip ledlaužiai.

PADEKA LNF, BACHUNUI IR MUZIKAMS

"Šia proga nuoširdi padėka tenka Lietuvos Nepriklausomybės Fondui, kuris iš savo kuklių pajamų jau pirmais metais padėjo tuos reikalus ju-dinti, megsti reikiamus ryšius, vesti korespondenciją, atlikti ypač muzikinėje srityje būtiniausios medžiagos paruošimo darbus... Didelė padėka tenka J. J. Bachunui, kuris suteikė žymios paramos gaidoms įsigyti, jas fotokopijuoti, magnetofono juostoms pirkti... Ypatin-gas aciliu priklauso mūsų muzikams, kurie talkininkavo su retu nuoširdumu ir aukomis.

KULTŪRINĖ KALBA NEUŽDUSINAMA

"Šiandien niekas negali tiksliai pasakyti, ar Rytų Vakarų santykių raidoje mūsų viešojo lietuviškojo politika bent Vakarų Europoje kartais neprieis liepto galą. Nenorime būti juodais varnais, tačiau turime būti pasiruošę visokiems atvejams. Lietuviškos kultūros populiarinimo darbas teikia prielaidas, kad Lietuva kalbės kultūrine kalba visuomet, net ir dar blogesniais atvejais, ir ta kalba visados tiksliau atstovaus tautos laisvės valią, negu kas kita".

Ir tai teiks didžiausią pagarbą lietuvių tautai, nes čia yra pati suprantamiausia tautos ir jos laisvės teisės propaganda svetur. Tikroji kultūrinė tautos kalba yra neuždusi-nama!

Pats seniausias Amerikos lietuvių žurnalas yra

MARGUTIS

Jis iliustruotas, turiningas, įvairus ir visados gyvas.

MARGUTIS

išeina kiekvieną mėnesį. Pasiųskite adresą ir gausite numerį susipažinimui. Margutis metinė prenumerata tik \$3.00.

MARGUTIO adresas: 6755 S. Western Ave. CHICAGO 34, ILL.

Atvyksta Lietuvos Diplomatinės šefas

Lietuvos Pasiuntinybės Washingtono praneša, kad birželio mėnesio pradžioje atvyksta iš Romos Lietuvos Diplomatinės Tarnybos šefas min. S. Lozoraitis pasitarti su Lietuvos Ig. Ministru Washingtono ir pasimatyti su Valstybės Departamento pareigūnais. Drauge atvyksta ir p. Lozoraitienė.

Komisijos lietuvių sąskrydžiui vykdyti

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Valdyba, vykdydama birželio m. 16-17 dd. sąskrydžio Washingtono rengimąsi, yra pakvietusi atskiroms darbo sritims vadovus, komisijų pirmininkus: A. Lapinską — transportacijai, J. Baciūną — finansams, J. Jurkūną ir Eug. Bartkų — organizaciniais reikalais. Pastarajai komisijai taip pat pavesta rūpintis jaunimo tekimu bei vykimu į sąskrydį. Visos komisijos jau dirba. Atitinkamiems uždaviniams atskirose vietovėse vykdyti, yra paprašyti suorganizuoti komisiją ar komisijas visi ALTS skyriai.

Surasta 15 antibiotikų

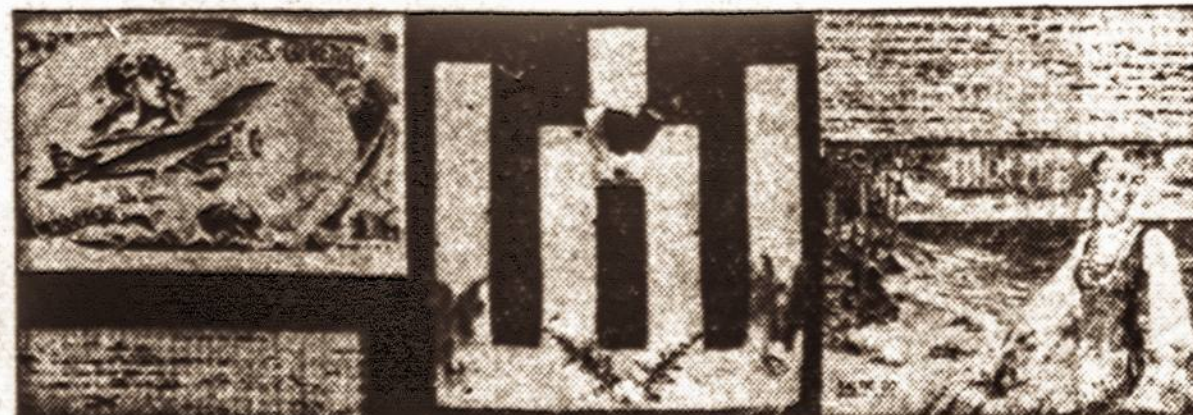
Nuo to laiko, kai 1929 m. buvo atrastas penicilinas, surasta daugiau kaip 3,500 antibiotikų (mikroorganizmų gaminamos medžiagos, stabdančios ar naikinančios bakterijų, grybelių ir virusų augimą), bet iš jų tik 15 naudojama medicinoje. Anot dr. H. Welch, kiti yra ar nepakankamai stiprūs ar per daug nuodingi.

Bet šie 15 naudingų vaistų kontroliuoja apie 43 užkrečiamas ligas ir žymiai sumažina mirtinumą dėl tokių ligų, kurių anksčiau labai bijotasi. Antibiotikai naudojami taip pat gyvūnijoje, ne vien tikai gydymui, bet ir augimui pagreitinti. Kai kurie antibiotikai naudingi, kovojant su vaisių ir daržovių amaru ir bakterinėmis ligomis.

Senato ir Atstovų Rūmų komisijos nariai Washingtono ieško kompromiso vadinamam "farm bill", kuriam greisia Prezidento veto.

LIETUVIŠKA DOVANA ARTIMUI

DARIUS — GIRENAS IR BIRUTĖ

1-mos rūšies šokoladiniai saldainiai. Didenom gaunami pas gamintojus: BALTIC CO., 337 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y. Tel. EV 4-1232 Pavieniam dėžutėmis Laimos knygyne ten pat) Tel. EV 8-6163 Petro Lisausko maisto parduotuvė 64-09 Clinton Avenue, Maspeth, N. Y. Tel. TW 4-8087 (prie lietuvišką bažnyčią) Saulienės maisto parduotuvė, 61 Lafayette St. Paterson, N. J. Tel. LA 5-9526. Trečiojo įstaigoje, 315 Walnut St., Newark, N. J. MA 2-4867. Ir kitose lietuviškose parduotuvėse.

Tai garsiosios Gabor seserys. Dešinėje — Magda, neseniai ištėkėjusi už dr. Tony Gallucci. Sekanti iš eilės tėtė, artistė Eva Gabor (kairėje) su būsimu vyru dr. John Williams. Ir Zsa Zsa Gabor, kuri netrukus išteka už biznieriaus Hal Hayses. Motina stovi greta susituokusiųjų.

AMBRAZIEJUS KOVOJA PRIEŠ CARĄ

Dar jaunas būdamas, Juozas Ambraziejus įsijungė į lietuvių tautinio atgimimo veiklą. — Grininės "triukšmas" bažnyčioje.

— Ambraziejus ištremamas į Rusiją...

DR. V. TERCIJONAS

miestus, į Rusijos gilumą, į Angliją arba į J. Amerikos Valstybes, kurios pasidarė an-traja tėvyne.

Po 1905 m. revoliucijos, kuri buvo pralaimėta, įsigalėjo rusų valdžios reakcija. Vienok po revoliucijos, lietuvių tauta kiek daugiau atgavo savo teisių. Augo ir stiprėjo spauda lietuvių kalba. Be to, ir, mažesnes tarnybas, kaip valdžiaus raštininko, pradžios mokyklos mokytojo ir kalkurias kitas, lietuviai galėjo gauti savo gimtame krašte.

Negalėdami būti pilnais šeimininkais savo krašte, lietuviai nuo pat tautinio atgimimo pradžios veržėsi į laisvą profesiją. Baigę aukštąjį mokslo stengėsi užimti Lietuvoje gydytojų ar advokatų vietas, kad nereikėtų važiuoti į Rusiją arba Sibirą. Kiti stengėsi supirkinėti parduodamus už skolas dvarus, kad jie nebūtų išparceluoti rusų kolonistams.

Taigi, nors 1905 m. revoliucija nepasiekė tikslo nuversti caro valdžią, bet po jos prasidėjo kiek laisvesnis gyvenimas netik patioj Rusijoje, bet ir jos pavergtuose kraštuose.

Revoliucija plėtėsi palaipsniui, pradžioje buvo slėpamos peticijos (prašymai) carui ir jo vyriausybei. Vėliau žmonių nepasitenkinimas pasireiškė viešomis demonstracijomis prieš caro valdžią. Ir tik po 1905 m. spalio mėn. manifesto paskelbimo ir po Vilniaus Seimo sušaukimo revoliucijaėjo į plačias vėžias.

Juozas Ambraziejus, kaip kovotoja prieš caro valdžią arčiau pradėjau pažinti 1905 m.

Tų metų birželio mėn. 19 d. Daugšų bažnytkiemio po pamaldų prie šventoriaus buvo padaryta pirmą viešą demon-

stracija prieš rusų valdžią. Kalbėjo Pijus Grigaitis, dabartinis Chicago dienraščio Naujienos redaktorius, tada studentas. Raudoną vėliavą su užrašu "Šalin caro valdžią, "Lai gyvuoją laisva nepriklausoma Lietuva" laikė darbininkas Kazys Čėsna, dabar gyvenaš Utica, N. Y. Aš tada buvau Marijampolės gimnazijos penktos klasės mokinys ir viešą demonstraciją prieš rusų valdžią man teko matyti pirmą kartą.

Juozas Ambraziejus, kaip ir kiti susipratę lietuviai, buvo minioj. Demonstracija padarė didelį įspūdį žmoniui miniai ir praėjo ramiai be susirėmimų su policija. Žmonės, kurie anksčiau buvo įsitikinę ir sakydavo, kad prieš rusų valdžią, kaip prieš vėją, nepapūsti, pamatė, kad pasipriešinti galima. Vėliau tą pačią vasarą įvyko demonstracijos kituose Suvalkijos bažnytkiemiuose, būtent Iglaukoj ir Sasmavo, kur kalbėjo Jonas Grinins, dr. Kazio Griniaus brolis.

Iš tų audringų laikų primintinas Juozas Grininės, daktaro žmonos protestas Marijampolės bažnyčioje. Jos vaidmuo buvo svarbus ir reikšmingas.

Norėdama greičiau nurašinti revoliuciją, rusų valdžia kvietė į pagalbą katalikų dvasiškus. Kaip toks caro valdžios talkininkas pagarsėjo prelatas Juozas Antanavičius (1853-1916). Būdamas Seinų vyskupijos administratorium, jis išleido 1905 m. aplinkraštį, kuris smerkė lietuvių revoliuciją prieš rusų valdžią. Aplinkraštis turėjo būti perskaitytas bažnytkiose iš sakyklų. Marijampolėje kun. Arnauskas, kun. Stasys Čėsna, kun. Motiejus Gustaitis atsisakė skaityti. (B. d.)

Vienos New Yorko ligoninės gydytoja džiaugiasi dvynukais, gimusiais Velykų rytą vienai motinai.

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established 1886

JUOZAS TYSLIAVA

Editor and Publisher

VYT. GEDGAUDAS

Managing Editor

Editorial and Business Office:
412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-0862Entered as Second Class Matter
October 23, 1907 at the Post Office
of Brooklyn, N. Y.Subscription Rates:
USA per year \$5.00
CANADA and other countries \$6.00

Advertising Rates on Application

Galas despotizmui?

Reabilitavimas buvusio Vengrijos užsienio reikalų ministro Laszlo Rajk, kuris po staigios mirties metodus surašo teismo, 1949 metais spalio 15 d., buvo pakartas, prašosi rimtai svarstomas, sako prancūzų spauda.

Raukdamiesi, Vengrijos komunistų partijos vadai nutarė paskelbti pareiškimus, tuo būdu išstatydami save pajaukai ir neapikantai prieš Vengriją ir visą tarptautinę visuomenę.

Manoma, kad Juoslavijos maršalas Tito bus pavėlęs Kremliui, kad šis priverstų stalinistą Rakosį skelbti tokius pareiškimus, reabilituojančius Rajk, kas, žinoma, jam reikią politinės karjeros galą.

Rajk reabilitavimas tik papildė sąrašą tų nuolaidų, kurias sovietai, atnaujinę draugystę su Jugoslavija, dabar darą.

Bet šis įvykis viršija sovietų-jugoslavų santykius. Buvusio vengrų ministro Rajk reabilitavimas, kuris savo prisipažinimais teisme buvo nušėbėn pasauli, vertia niekais visus teisinius spektaklius surašius Stalino laikais, pradedant garšiomis Maskvos valymų bylomis ir baigiant tragišku Slansko pamerkimu Pragoje 1952 metais.

Jis iškelia ne tik teismų procedūras, bet ir sovietiško teismo kodeksų vartojimo komunistiniame bloke peržiūrėjimą. Tai esą tik vienas žingsnis, anot tarptautinės politikos specialistų, iki sovietų sąteitų išlaisvinimo. Štai kodėl ši naujiena apie Rajk reabilitavimą žmones verčia manyti apie sovietų sistemos keitimąsi, sako prancūzai.

Viskas vystosi taip, lyg Sovietų Sąjungai būtų Tito įtikinta, kad jai toliau neįmanoma despotiškai viešpatauti "ant pavergtųjų tautų".

Principas "aktyviosios koegzistencijos" tarp Juoslavijos ir Sovietų Sąjungos, galėtų būti taikytinas ir kitiems Rytų bei Vidurio Europos kraštams, likvidavus ten stalinizmo pėdsakus.

"Titoizmas" ir "buržuazinis nacionalizmas", kaip didžiausios "klasės prieši" nuodėmės Stalino laikais, taptų sinonimu kito tipo komunizmui gerbėniam tautinės vyriausybės ir leidžiant joms laisvai tvarkytis. Šitokioje stadijoje, sako tarptautinių įvykių stebėtojai Paryžiuje, koegzistencija tarp socialistinių ir kapitalistinių kraštų būtų įmanoma, kaip dabar ji yra įmanoma tarp Jugoslavijos ir Vakarų kraštų.

Tai būtų vienas iš pagrindinių klausimų, kuriais tarsis Tito su Bulgarija ir Chruščiovu, nurykęs i Maskvą, rašo prancūzų spauda.

Bet kaip su kiais nutelsiais, kurie buvo ištremti ar

KODĖL TAIP NEAPKENČIAMAI AMERIKIEČIAI UŽSIENYJE?

Amerikiečiai, kurie rūpinosi, kad indai nebadautų, yra neapkenčiami, gi sovietai, kurie nedavė nė grūdo, pasitinkami su gėlėmis... — Amerika iš tų bilijonų būtų galėjusi kiekvienai amerikietei duoti po 3000 dolerių kračio, arba atstatyti visus krašto kelius.

Paskutinis valstybės sekretoriaus Dulles lankymas Indijoje, galima sakyti, buvo slapstas. Į Palam aerodromą te atėjo policininkai. G. Nehru nematė reikalo pastikti svečią, aiškindamasis, kad jis esąs vyriausybės galva ir užsienio reikalų ministerijos protokolas neleidžia jam to daryti. Dulles buvo sutiktas nežymaus ministerijos pareigūno.

Bet, kai i tą patį aerodromą atskrido Bulgarnas su Chruščiovu, jiems buvo rodomas nepaprastas entuziazmas.

Nesuprantama, kodėl Dulles vyko i Indiją išstatyti save i savo kraštą tokiu palyginimui. Lygiai nesuprantama jo kėlionė i Indoneziją, kur dar nebuvo atšalusios ovacijos komunistinės Kinijos premjerui Chou en Lai.

Dulles, tur būt, yra vienintelis diplomatas, padaręs daugiausia kėlionių pasaulyje. Jis lanko sostines ne savo malonumui, bet įsiekdamas draugingumą Amerikai.

Dulles sutikimo Indijoje paavyzdys yra būdingas. Amerikiečiai rėmė Indiją kovoje už nepriklausomybę. Karo metu Rooseveltas ne kartą rašė Churchillui, prašydamas Indijai nepriklausomybės.

Tapusi laisva, Indija pasidarė mylimiausiu Amerikos kraštu — buvo tikėtasi, kad ji eis bendru pažangos keliu. Bet Indijos vyriausybė visą laiką atsisakinėjo nuo bet kokių politinių pažadų, nors jai buvo teikiama didelė ekonominė parama.

Kai prieš trejus metus Indijai grėse bėdas, dar buvo duota du milijonai tonų kviečių. G. praėjusiais metais vien privočia iniciatyva jai buvo suteikta apie 18 milijonų dolerių vertės pagalba.

Amerikiečiai, kurie rūpinasi, kad indai nebadautų, yra neapkenčiami. Tuo tarpu rusai, kurie indams nedavė nė grūdo, pasitinkami su gėlėmis...

Tur būt nėra kito krašto, kur amerikiečiai būtų taip neapkenčiami, kaip Indijoje. Nehru visą laiką klydo amerikiečių bandymams suorganizuoti Azijos gynybą.

Korėjos karo metu, kai komunistai paleido gaudus, jog amerikiečiai mėtė bakteriolgines bombas, nebuvo indo, kuris būtų nepatikėjęs ta propaganda. Indai tebėra įstiklinę, kad amerikiečiai pirmąją atominę bombą numėtė Japonijoje, o ne Vokietijoje todėl, kad japonai — spalvoti žmonės...

Amerika gali išleisti bilijonus, bet ji niekad neras indų simpatijas, ji jiems bus imperialistinė valstybė. Tuo tarpu

tebelaikomi kalėjimuose? Ar jų bylos irgi bus peržiūrėtos?

Rytų Europos pabėgėlių organizacijos sako, kad jei Rajk reabilitavimą seks kiti, tuo dar nebus įrodyta, jog Kremlius galvoja apie naują kelią. Tai tik patvirtins buvusio sovietų režimo žiaurumą.

Pavergtųjų Tautų Asamblėjos pirmininkas Masens New Yorke yra pareiškęs, kad tik pašalinus gekinę uždangą, tik pašalinus laisvą rinkimus satelinuose kraštuose, būtų įrodymas, jog Kremlius nesiruošia dar vienai Vakarų valstybių apgaulei.

Sovietų Rusija, kuri valdo pusę Azijos ir kėlinasi i kaimynines Indijos valstybes, valduojama, kaip rasių gynėja.

Šiuo atveju Indija nėra vienintelė.

Padėjusi Indonezijai išsilaivinti iš olandų valdžios, Amerikiečiai lygiai neapkenčiami ir tenai.

Panaši padėtis i Japonijoje. Po karo japonai buvo auklėjami demokratinėje dvasloje, gavo bilijonus dolerių, šian dien ir jų vyriausybė nerodo didelės meilės Amerikai ir amerikiečių automobilii deginami Tokijo gatvėse.

Neapykanta Amerikai jaučiama ir kitur. Pietų Afrikos Unijos baltieji kaltina Ameriką antikomunizmu, gi juodieji rasizmu. Lygiai Artimuose Rytuose: arabai kaltina Ameriką, kad ji pasidavusi žydų įtakai, o Izraelis kaltina Ameriką egoizmu ir parama arabų kraštams. Pietų Amerikoje tokiuos pat nuotalkus vyrauja.

Tuo tarpu, Amerika pasauliui po karo yra išdaliusi 52 bilijonus 287 milijonus dolerių, iš kurių 45 bilijonai, kaip auka, negražintini.

Su šia suma Amerikoje buvo galima atstatyti visus kelius, įrengti tokią aviaciją, ko kiet Sovietų Rusija niekad negalėtų turėti, arba duoti kračio po 3,000 dolerių kiekvienai merginai, ištėkėjusiai po 1945 metų.

Buvo dalinami ne pinigai, bet turtai, ypač tokios žaliavos, kurių ištėkėjai Amerikoje nėra neišsėmiami. Tokia pagalba, sako ekonomistai, alina kraštą. Tuo labiau, kad nepasiekia jokių politinių laimėjimų.

Vakarų Europa yra daugiau sia gavyti. Iš tų 52 bilijonų Anglijai teko 6 bilijonai, Prancūzijai 5, Vokietijai 4, Italijai 3... Gi tokiems kraštams, kaip Olandijai, Austrijai ir Graiki-

jai tebuvo duota po 1 bilijoną.

Bet keisčiausia, tai — kad 11 metų praslinkus po karo, kai Europa jau atstatyta, privatus amerikiečių dosnumas tebemašina didelį skaičių europiečių. Prancūzija, kuri vadinama žemės ūkio rojumi, iš amerikiečių organizacijų gavo apie 8 milijonus svarų maisto dovanų, Italija 60 milijonų svarų, Vokietija 60 milijonų... Tam maistui supirkti ir pasiųsti vien pereitais metais buvo išleista 160 milijonų dolerių, kuriuos sudėjo eiliniai amerikiečiai, nestatydami jokių politinių sąlygų. Bet kaip už tas dovanas atsidėkoja Europos valstybės?

Komunistai kiekviena proga stengiasi kirsinti žmones prieš amerikiečius, nors jų vadai kelia tokius už bendradarbiavimą. Vieniems aiškina, kad Amerika siekia imperializmo, norint išplėsti savo hegemoniją pasaulyje, kad jei ką ji duoda, tai ne iš geros širdies, tuo būdu siekdama sulaužyti vietinę pramonę, paveržti rinkas. Kitiems — kad Amerika yra rasistinis kraštas, kad žudo mi negrai...

Kitos neapykantos priežasty yra atsiradusios dėl pavydo, matant kaip Amerika socialiniai ir ekonominiai yra susitvarkiusi.

Europos valstybės, nuvirtusios nuo savo galybės pedestalu, bando gydyti savo išdidumo žaizdas ta neapykanta, aiškindamos, kad kitos iškilusios jų vietoje valstybės yra materialistai be kultūros, panašiai kaip prieš 2,000 metų kalbėdavo graikai apie romėnus...

Bet Amerika nekreipia dėmesio. Vienas oficialus Washingtono asmuo yra pareiškęs: "Ar mus kritikuoja ar ne, bet mes neįsileisime Irane vaikams mirti badu..."

VLIKO PIRMININKO PRANEŠIMAS

Lankantis Romoje, 1956 m. kovo 9—18 dienomis, VLIKO Vykdamosios Tarybos Pirmininkas A. Devenienė ir man, VLIKO Pirmininkui, teko susitikti, 1956 m. kovo 10, 12, 14 ir 17 dienomis, su Lietuvos Diplomatos Sefu Min. Stasiu Lozorakiu ir kalbėtis VLIKO ir Lietuvos Diplomatos Neclančiais klausimais. Pasikalbėjimuose be be minėtųjų dalyvavo: Lietuvos Pasituntys prie Šv. Sosto Min. Stasys Girvainis ir Pasituntys Patarejas dr. A. Gerutis.

Diplomatijos Sefas patiekė astuonis punktus, kurie turi

būti VLIKO sutvarkyti, norint bendradarbiavimo siekti.

VLIKO atstovų buvo pasiūlyta deklaruoti bendradarbiavimo principą ir sudaryti komisią, kuri aiškintų konkrečių bendradarbiavimą ir padarytų abiem pusėm primintinius pasiūlymus.

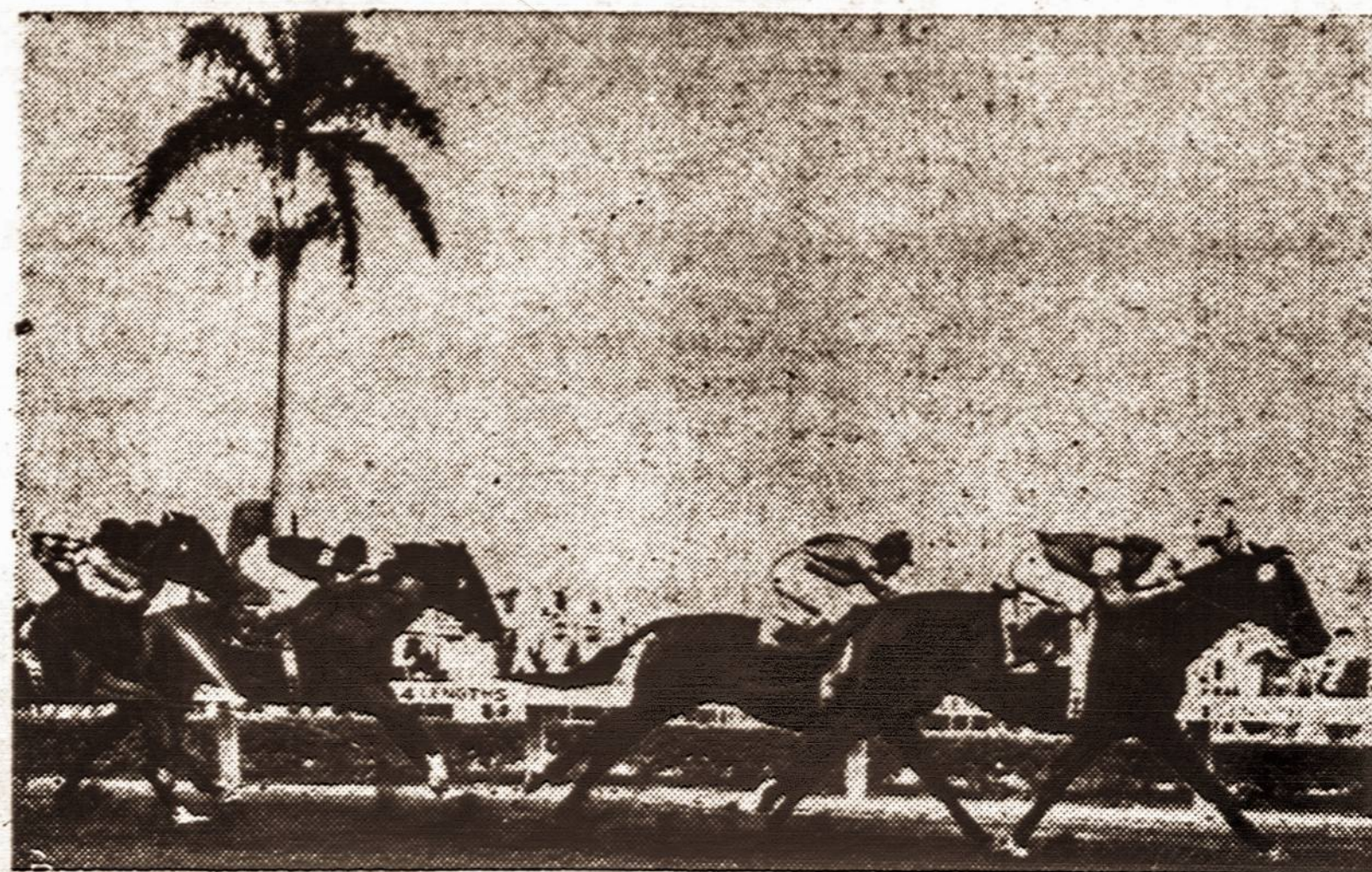
Diplomatijos Sefui atmetus VLIKO atstovų pasiūlymą jo patiekti astuoni punktai bus VLIKO organų apsparstyti ir priimtas nusistatymas praneštas.

Jonas Mačulionis

VLIKO Pirmininkas

Siemet Velykos buvo suaukėtos, todėl ir tradicinis paradas i New Yorko Penktąją avenue sutraukė apie pusant milijono žmonių. Automobilii judėjimas buvo sulauktytas 20 kvartalų plote.

Arklių lenktynės Floridoje

Patriotizmo infliacija

GALĖJO BŪTI PRASMINGA ŠVENTĖ...

Chicagos literatūros šventė "patriotizmo ženklė". — Kūrėjai negali gimti Amerikoje. — Išprievartauti kalbėtojai. — Kunigas Prunskis verkė, o nedėkingas Radauskas visai nepaminėjo tėvynės. — Poezija kaip šviesa: kas ji, visi žino, bet nesugeba apibūdinti. — "Patriotizmo kapas" kaukių baliuje. — Tragiškas panašumas.

Gali sakyti, kad pradžioje buvo doleris. Kun. Prunskis jų penketą šimtų paskyrė literatūros premijai. Henrikas Radauskas juos gavo. O B. Babrauskas, rašytojų d-jos pirmininkas, ta proga surašė šventę.

Atitrauktai galvojant, tai galėjo būti neeilinių įvykių mūsų išeivijos gyvenime. Tiesa, poezija nūdien nėra masinio susidomėjimo dalykas, tačiau poetai šiaip ar taip yra kalbos gražintojai ir jos kūrėjai. Galėjo būti prasminga šventė...

Iškilmes pradėjo pats B. Babrauskas įdomiu pareiškimu, jog esą nusiskundimų, kad jis per ilgai kalbės. Todėl, kad suvaldžius savo žodinumą jis šį kartą skaitysiąs iš rašto. Tą jo "sukontroliuota" išmintį taip apibūdino Naujienose: "B. B. akivaizdžiai publikai įrodė visišką Henriko Radausko poezijos nesupratimą".

Kalbėdamas laisvai (ne iš rašto) B. Babrauskas neužmiršo duoklės patriotizmui. Kreipdamas i rašytoją Balčiūną-Švaistą, kuriam sukako 65 metai ir kuris pradėjo gauti pensiją, B. B. pasidžiaugė tuo, kad tas pensininkas gimė Lietuvoje. Girdi, jei būtum gimęs čia, būtum jau miręs arba toliau rūpintumėsi pinigų krovimu, o kadangi esi gimęs Lietuvoje, tai atsiduosi kūrybai!

Mecenatas kun. dr. J. Prunskis su tikrom ašarom akys pasisakė apiešdamas Lietuvą, prisiekęs kovoti su jos pavergeju. Jo ginklas esąs kultūra, todėl gautus už maldas svetimon saskaiton dolerius, jis nedrįstą išleisti savo asmeninei prabangai, bet aukojąs juos kultūriniam reikalams.

Ir konsulas Daužvardis bei Kultūros Fondo pirmininkas J. Kreivėnas pasakė po kalbą. (Anot Naujienų, konsulas per metus keliolika kartų yra prie vartaujamąs kalbėti). O Chicagos kultūros tarybos (Viespatie kiek institucijų — ir Kultūros Fondas ir Kultūros Taryba ir vis pirmininkas be narių palydos) pirmininkas dr. Bajerčius sušuko: "Garbė Chicago! Mat, tą pačią dieną buvo skirta ir antra J. Prunskio premija — religinio meno parodoje. Dr. Bajerčius i tamsią salę žiūrėjo Cezario žvilgsniu. Stebint ji ir kitus kalbėtojus, atrodė kad jų klausos tūkstantinė minia, o Amerikos Balsas jų žodžius radijo bangomis neša i Lietuvos šiaurę.

Ir nors jis nė žodžiu nepaminėjo patriotizmo, man atrodo, kad kultūra, kuri iki šiol nebuvo pakviesta i tos iškilmes prezidiumą ir stovėjo nuosallai, Radauskui kalbant atėjo i prezidiumą ir ten liko, kol jis kalbėjo. Jam baigus, išėjau. Nelaukiau tolimesnės šventės dalies, nes nuo pasikebtos pradžios (šventė prasidėjo kaip paprastai su valandų pavėlavimu) jau buvo praėjusios trys valandos.

Apacioje prie durų sutikau rašytojų d-jos sekretorių Albiną Valentįną. Kažkada rašė — sakė jis man — kad mano fejletonai nesugeba pritraukti daug žmonių i rašytojų šventes, bet šį kartą jų dar

VYTAUTAS MESKAUSKAS
Chicago, Ill.

dines pastoges... Iš tikro, salėje viso buvo 86 (astuoniasdešimt šeši) žmonės, kurie panašias kalbas girdėjo jau mintinai, o oratorius pažintų ir nuluptus.

Ryškų disonansą i tų kalbėtojų skleidžiamą nuotaiką įnešė laureatas Radauskas. Šis bene daugiausia (šiaip ir ana pus geležinės uždangos), apie poeziją nusimanąs lietuvis nepaminėjo kėnciančios tėvynės, tėvų kapų ir nepasieję Amerikos. Trumpai padėkojęs už garbę ir pinigus, jis pasisakė norįs kiek pakalbėti apie poeziją, kuri tiesą sakant, ir buvo svarbiausia tos dienos šventės kaltininkė.

Kas yra poezija? — klausė laureatas ir čia pat atsakė, kad negalys jos trumpai apibūdinti. Ko negalį padaryti ir kiti labai garšūs, nors ir ne Lietuvoje gimę išminčiai, amerikiečiai, prancūzai, vokietčiai. Lygiai taip pat, kaip visi žinome kas yra šviesa, tačiau jos negalime trumpai apibūdinti, taip nesugebame duoti ir trumpo, visus patenkinančios poezijos definicijos. Jo kalba pasirodys spaudoje, todėl čia ilgiau prie jos nesustosis, tačiau trumpai negalū, nepaminėti bendro jos išpušio. Laisvė esanti pagrindinė poezijos kūrybos sąlyga. Leiskit, kūrėjui eiti juo pasirinktu keliu, nes jei pirklys prekiauja ne tam, kad prekiautų, bet tam kad uždirbų, pamokslininkas ne tam, kad kalbėtų, o tam kad atvertus — poetas rašas tik tam, kad rašius. Atseit, kūrybos procesas sudarąs jam džiaugsmą ir prasmę.

Ir nors jis nė žodžiu nepaminėjo patriotizmo, man atrodo, kad kultūra, kuri iki šiol nebuvo pakviesta i tos iškilmes prezidiumą ir stovėjo nuosallai, Radauskui kalbant atėjo i prezidiumą ir ten liko, kol jis kalbėjo. Jam baigus, išėjau. Nelaukiau tolimesnės šventės dalies, nes nuo pasikebtos pradžios (šventė prasidėjo kaip paprastai su valandų pavėlavimu) jau buvo praėjusios trys valandos.

Apacioje prie durų sutikau rašytojų d-jos sekretorių Albiną Valentįną. Kažkada rašė — sakė jis man — kad mano fejletonai nesugeba pritraukti daug žmonių i rašytojų šventes, bet šį kartą jų dar

mažiau. Tiesa. Cirkas visados daugiau sutraukia žmonių, negu pvz. opera. Tačiau abejojau, ar šį kartą Valentinas suporuotas su Radausku būtų sugebėjęs sutraukti daug daugiau žmonių. Juk, kad išgirsti jų kūrybos reikia pergyventi bent porą valandų patriotinių pamokslų. Tai per didelė kaina ir i cirką ir operą.

Grijtant prie Radausko, norisi pastebėti, kad jo i jo mecenato pagerbimui Chicagoje turėtų galima būtų sutraukti i daugia kultūra besidominčių žmonių, bet tam literatūrinės šventės turėtų būti rengiamos kultūringesne forma, forma, pvz., kad ir laisvomis diskusijomis prie kavos puoduko meno literatūros apskritai ir poezijos išskirtinai klausimais.

Man kyla piktas įtarimas, kad kitos formos, nežūrint akivaizdžio bankroto, neįveskoma todėl, kad tie rengėjai, kurie dabar kiekviena proga "patriotiškai" prabyla i tribūnos, kitu atveju neturėtų ko pasakyti ir turėtų ištisą vakarą praeidėti burnos nepraušinę, o to kaip tik ir nesinori. Geriau šaukti tuščiai salę!

Tenka pastebėti, kad toks ir panašus kiekviena proga savo patriotizmo pabėžimas ji smarkiai nuipigina, sukelia jo infliaciją ir žmonės dažnai pasimeta, negali atskirti tikrą pinigą nuo netikro. Pvz. toje pačioje Chicagoje prieš gavėnią buvo kaukių balius. B. B. kaip balius. Su kaukių premijavimu. Ir štai prieš pat premijų skyrimą pasirodė viena kaukė, kuri vaizdavo... partizanų kapą. Jury komisija pasijuto nepatogiai, tačiau tą kaukę pašalinti iš salės, kaip reikia tikėtis, būtų padaryta su kauke, kuri vaizduotų, saikym, popiežių ar vyskupų — tai būtų tikinčiųjų įėjimas, nedrįsta. Komisijos narys, dail. 2. siūlė i kaukę nekreipti dėmesio, tačiau dauguma komisijos pabūgo pasirodyti "nepatriotiškai" — ji nutarė elgtis saliamoniškai: kaukė gavo trečią premiją! Už patriotizmą ne laiku ir ne vietoje. Kaukė tačiau tuo sprendimu pasipiktino ir protesto ženkliai išėjo!

Ir man rodosi, kad tarp to maskarado prajovo ir vadinamų rašytojų literatūros švenčių yra tragiškas panašumas.

Viskas labai kilnu, bet ne laiku ir ne vietoje.

ADOMAS MICKEVIČIUS IR MŪSŲ ATSAKOMYBĖ TAUTAI

Pernai įvairiai buvo paminėta Adomo Mickevičiaus šimto metų mirties sukaktis. Lenkai nesitenkino vien tik spauda, bet Amerikos didmiesuose surengė viešus minėjimus su atitinkama programa. Toliau minėjimus jie rengė ne tik sau, bet bene svarbiausia, pasireiklaumuoti amerikiečiams, kokių genijų lenkų tauta pasauliui yra davusi.

Ta sukaktis paminėta ir sovietų okupuotoje Lietuvoje. Kaip ir visas dabartinis Lietuvos gyvenimas, taip ir minėjimas, vyko pagal Maskvos nustatytą liniją. O ta linija maždaug tokia: ką gero praeityje lietuvių tauta yra atsiėmusi, tai tik dėka rusų ar net lenkų. Čarų Rusija, po Lietuvos Lenkijos valstybės padalinimo, Lenkijai palyginus švelnesnį režimą taikė, negu Lietuvai. Lenkams net kai kurių privilegijų buvo suteikusi lietuvių atžvilgiu.

Ir šiandien tie patys maskotai, tik jau komunistai, lenkus kiek lengviau traktuoja, negu lietuvius.

Todėl visai suprantama, kad pagal Maskvos liniją Adomas Mickevičius turi būti padarytas lenkų rašytoju. Tokia prasme jo minėjimas ten ir įvyko.

Laisvojo pasaulio lietuvių šia proga A. Mickevičių paminėjo savo spaudoje.

Lyg ir jungdamasis prie šio minėjimo, dr. P. Skardžius Vienių, Nr. 47, 1955 m. paskelbė ilgą straipsnį apie A. Mickevičiaus tautybę. Tai buvo jo atsakymas į mano pastabas dėl lietuvių kalbos vadovo dokumentavimo A. Mickevičių lenkų rašytoju.

Keltiasi laikai ir žmonės...

Drąsiai A. Mickevičių atiduodamas lenkam, dr. P. Skardžius stengiasi, tiktai dalykais, kurių esą nemažai, galima užtikrinti dabartinėje mūsų spaudoje, bet kurie praktinės vertės visiškai neturi. Paskaita, turint daugiausia svarbesnių reikalių, nepriklausomoje Lietuvoje tiktai dalykais mažai kas rimčiau įsiterpsina. Čia jis turi galvoje A. Mickevičiaus, Kanto ir kitų žymių žmonių lietuviškos kilmės įrodinėjimus spaudoje.

Tenka stebėtis tokiu jo galvėjimu. Jeigu dr. Anyas įrodinėjo Kanto lietuvišką kilmę, tai jis atliko daug naudingą ir pozityvų darbą, negu tokių „aktualiųjų“ kėlimas, kaip apie konstitucijos reformas, Diplomatiškosios šefų, ar „vadovaujančių veiksmų“, kurie mūsų spaudoje tikrai per daug užima vietos.

Pagalau, ar ne mūsų ambasadoriška yra pareiga išsivijoje kelti didingą Lietuvos praeitį, jos žymius žmones, ypač su jais supažindinti amerikiečius. Juk ir mūsų Tautos Himnas mus įpareigoja išsivijoje semtis stiprybės, bet analiptol tą praeitį nežaloti, „nenurašinti“ lietuvių kilmės žymiuosius žmones lenkam. Tai ir bus didžioji praktiškos reikšmės darbas šiame mūsų laike.

Kas gi apsprendžia žmogaus tautybę?

Be abejo, tik pats žmogus, kuo jis save laiko; kuriai tautai save priskiria ir kurios tautos, tiktai šiais būdais gyvena šis žmogus. Žmogaus tautybę apsprendžia, ne žmogus, kiek nuo šimčių jo gysoje teka lietuviško kraujo. Mūsų tautai šimtmės išgyvenusių svetimųjų prieštara, kolonializmas ir kečias emigracinių bangas, atnešė kiek svetimų kraujo priemaišų.

J. ANTANAITIS,
Cleveland, Ohio

Rasistinis principas žmogaus tautybės apsprendimui, kaip nehumaniškas ir nesuderinamas su istoriniu lietuvių tautos likimu, mums neprimtinas. Rasistinių žmogaus tautybės apsprendimų vadovavosi nacionalsocialistai. Bet tas jų dėsni, kaip ir visa nacionalsocialistų ideologija žmogų pasaulio jėgų suaukinti.

A. Mickevičius ne tik gimęs istorinėje Lietuvoje, iš lietuviškos giminės, bet ir pats apsprendė, kad jo tėvynė yra Lietuva, dėl kurios jis tiek daug siejojo ir kuriai gražiausiu savo kūrybos perliu pasakė. Argi taip būtų daręs lenkų rašytojas pilna to žodžio prasme?

Mūsų atsakomybė būsimeis kartoms

Tautos praeitis priklauso ne tik mums, bet ir būsimeis kartoms. Užtat mes nesame atsakomybė ne tik dabar, bet ir būsimeis kartoms, kad garbingą savo praeitį išlaikytume, neatiduotą ir nedokumentuotą (kaip lietuvių kalbos vadove) svetimiesiems. Tai yra istorinis mūsų atsakomybės.

Tautos genijai gimsta ne metais, o šimtmečiais. Ir šimtmečiais jie tautai priklauso, kol prisimena jos istoriją. Kaip iš dainos žodžio neišmes, taip istorijai nepasilepi ir „nenurašyti“, kar yra buvę.

Galima istoriją laikinai suklaidinti, galima savo sielą svetimiesiems paaukoti. Tačiau kokią teisę turi koks nors sumanėlis atiduoti įžymų mūsų rašytoją lenkam, kuris skelbė: Lietuva, mano Tėvyne, tu esi man kaip sveikata!

Palyginami ir nepalyginami dalykai

J. Aistis, pasigyręs (ne girtis, o rausti prieš savo tautą reiktų) jau 1933 m. A. Mickevičių lenkų rašytoju laikrašty Wladomosci Literackie atidavęs lenkam ir dabar nesigailis tai padaręs, teigia, jog tik ką cituoti A. Mickevičiaus žodžiai esą nelogiški. Girdi, kaip galima lyginti tėvynę su sveikata. Atseit, A. Mickevičius juos sukūrė taip sau, pripuošimui, ne iš sielos gėlių, brangindamas Lietuvą.

Tačiau J. Aistis, irgi kaip poetas turėtų žinoti, jog jausmas, ypač gilus, ne visuomet logika vadovaujasi. Atrodo ir pačiam Aistisui labai logiškas stingsa, jeigu jis A. Mickevičių atidavė lenkam, pasiremdamas daugiausia vaikystės prisiminimais apie Baltgudijos bastūną Skerlį (žūr. Draugas Nr. 277, 1955 m.).

Užgirdamas Aistį, dr. P. Skardžius teisinasi, kodėl lietuvių kalbos vadove A. Mickevičių priskyrė išimtinai lenkam. Esą: „...A. Mickevičius praradęs savo tautinę tapatybę garbingą didžiąją, bet dabarčiai mirusią Lietuvos praeitį ir dėjėsis karštus Lietuvos Lenkijos patriotu...“

Ir toliau: „...Pilsuckis, kilęs iš žemaičių ir savo pavarde gavęs nuo Pilsūdų kaimo, bet svajojęs Lietuvą, savo gimtąjį kraštą Lenkijai „dovanuoti“ dabar tegali būti lenkų žmogumi laikomas...“

Leiskim, jeigu A. Mickevičius ir dėjos karštus Lietuvos Lenkijos patriotu, tai kodėl dr. P. Skardžius savo redaguotame lietuvių kalbos vadove rašė lietuvių tautai atidavė. Objektivus autorius, nors ir lenkų šalininkas, turėtų pri-

pažinti, kad A. Mickevičius priklauso ne tik lenkam, bet vis dėlto ir lietuvių tautai.

Autoriui apie A. Mickevičių Niekas neginėja dr. P. Skardžius lietuvių kalbos autoriteto. Tačiau kaip jis pats prisipažįsta, nebūdamas literatūros istorijos specialistas, savo nuomonę apie Adomą Mickevičių daugiausia parėmęs savo kolegos V. Krėvės-Mickevičiaus galvėjimu.

Jo cituoti prof. M. Biržiško žodžiai iš „Lietuvių tautos kėlio“, labiau įrodo A. Mickevičiaus lietuviškumą, o ne lenkiškumą, pavyzdžiui: „...A. Mickevičius pasireiškia didžiausiu lenkų literatūroje, artimu gudams ir savu lietuviams poetu...“ Taigi Mickevičius mums savas poetas!

O aš, prisipažįstau, kad apie A. Mickevičių, kaip lietuviams savą poetą, susidariau nuomonę ne iš kurio vieno, bet iš daugelio autoritetų asmenų galvėjimų. Štai keletas jų:

Latvių istorikas Stalsans savo raštuose tvirtina, kad A. Mickevičius yra lietuvių poetas.

Dar Aušroje (Nr. 7, 1883 m.) dr. J. Basanavičius rašo: „Bet kas sudėjo tas dainas apie Lietuvos senovę, kurios apgarsino Europoje varda lenkiškos poezijos? Atsakymas trumpas: lietuvių! A. Mickevičius, L. Kondratavičius, J. I. Krėševskis, T. Lenartavičius, Kotkis, Adinčius, Asnikis ir daugelis menkesnių dainių turi lietuviškas, ne lenkiškas pavardes, yra lietuvių, paeina iš Lietuvos ir jų gysoje teka lietuviškas kraujo. Jei jie rašė nei lietuviškai apie savo mylimos Lietuvos praeitį, tai tame nusikaltus lenkiška įteikė ant Lietuvos reikalų“.

Maždaug dešimtmečiu vėliau „Varpe“ (1892 m.) Petras Vileišis įrodinėjo, kad A. Mickevičius buvo tikras lietuvis, nes anot jo, jeigu kitaip būtų buvę, tai A. Mickevičius nebūtų skelbęs Lietuvai, tėvynėi: „Jo tvirtinimu, A. Mickevičius — tikras Lietuvos žmogus, jos tikras kūnas ir kraujas.“

Lietuviai Mickevičiaus neatšakys

Taip rašė prieškarinėje Vilnyje A. Smetona. Todėl, kad: „Mickevičiaus, Norbuto ir kitų Lietuvos bajorų lietuvių, žinoma, neatšakys, nes negalės jų išvesti iš savo istorijos. Ar jų raštai pirma nežadino ir dabar nežadina mūsų iš miego? Ar nerodo lietuviams jų praktinės senovės? Niekas gražiau nėra jos apdainavęs, kaip Mickevičius savo Konrode Valenrode ar Gražinoje (Smetonos Raštai IV t.).“

Net toks J. A. Herbačiauskas teigė, kad A. Mickevičius savo kūrybos dvasia savo būdų ir charakteriu buvo ir bus artimesnis mums, negu lenkam. Savo straipsnyje „Gaišuso“ (1930 m.) jis nurodė lenko filosofo Massonius nuomonę, kad A. Mickevičius sukalbės lenkų sielą, įnešdamas į Lenkijos kultūrą Lietuvos dvasią (žūr. „Aldai“ Nr. 10, 1955 m.).

Būti galima ir daugiau autoritetų nuomonių pacituoti, įrodančių, jog A. Mickevičius lietuvių tautai priklauso.

Baigdamas turiu pažymėti, kad ne publicistiškai apsidoro ti norėjau su lietuvių K. vadoto autoriais, o išskirti tai, kad negalima rimtose mokslo-dovėliuose sauvališkai aiškinti Lietuvos praeitį ir nesiskaityti su lietuvių tautos interesais.

Šachmatininkai vėl laimėjo

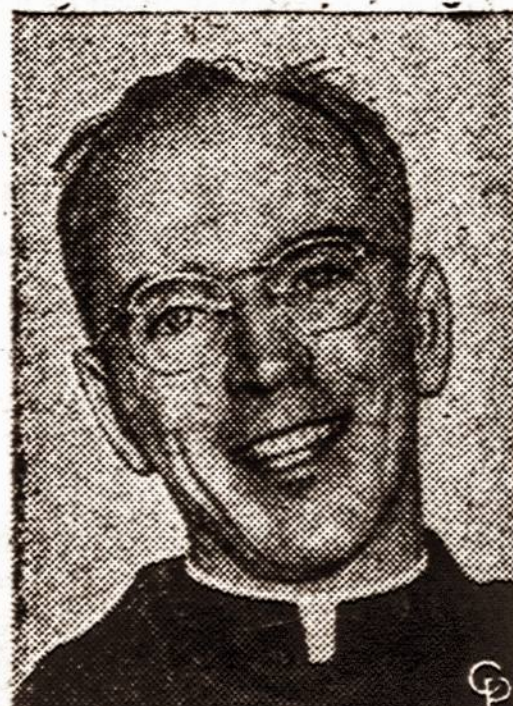
Ruošdamiesi New York Met. Lygos susitikimui, kurio pirmasis ratas įvyks balandžio 13 d., liet. komanda laimėjo antrą iš eilės draugiškas rungtynes. Pereitą savaitę mūsų komandai iškėlė estus, o šį kartą prieš juos suklupo Highland Park komanda rezultatu 4-2. Pažymėtina, kad Highland Park yra taipogi Met. Lygos narys ir abiem komandom teks neužilgo vėl susitikti varžybose.

Paskiros rungtynių pasekmės: E. Staknys 1 — J. McKenna 0, M. Slapšys 0 — K. Berzins (latvis) 1, A. Sakalas 1 — F. Brady 0, J. Vilpišauskas 0,5 — A. Malkevitch 0,5, V. Milčius 0,5 — W. Hunt 0,5, V. Račkauskas 1 — P. Jarocewicz 0.

Pereitą savaitę prieš estus rezultatai: Staknys 1 — H. Allik 0, Dr. J. Repečka 1 — L. Kull 0, M. Paškevičius 1 — A. Tomberg 0, A. Sukys 1 — J. Toomepuu 0, Sakalas 0 — V. Mets 1, Vilpišauskas 1 — A. Haavamae 0, Milčius 0 — A. Biber 1, Račkauskas 0 — J. Tint 1, V. Kulpavičius 0 — A. Yllo 1. Bendras rezultatas lietuvių 5 — estai 4. E. S.

SACHMATAI

Balandžio 13 d. prasidėjo New York miesto ir apylinkių tarpklubinės šachmatų varžybos, kuriose dalyvaus taip pat lietuvių komanda. Mūsų šachmatų atstovai Staknys, Sukys, Sakalas, Slapšys, Vilpišauskas, Milčius, Adomaitis, Trojanskas, Račkauskas. Pirmame rate lietuvių susitikis su Long Cabin komanda iš West Orange, New Jersey. Šios rungtynės bus Highland Park YMCA patalpose. Po to, sykį savaitėje, bus rungtynės su Highland Park, Marshall Juniors, Brooklyn ir Queens komandomis. Išskyrus pirmąjį susitikimą, visos kitos rungtynės įvyks paminėtų klubų būstinėse.

Du Amerikos kunigai, Justin Garvey (viršuje) ir Marcellus White (apačioje), po keturių metų nelaisvės komunistinėje Kinijoje, grįžo į Jungtines Valstybes.

Baimė gali būti nemigo priežastis

Danų psichiatras, dr. G. Magnussen, sako, kad nemigo ar insomnijos viena dažniausių priežasčių, yra baimė, kad negalėsi užmigti. Ši baimė išblasko bet kokius miego galimus ir prasideda nemigo grandinė naktis po nakties. Dr. Magnussen tiki, kad bet kokie stiprūs jausminiai paty-

Vėlyvą dieną popiežius Pijus XII šv. Petro aikštėje Romoje susirinkusiai 250,000 miniai suteikė tradicinį pašalpinimą. Be to, popiežius pasakė kalbą ragindamas valstybes atominę energiją naudoti tautos reikams.

GUGIŲ DINASTIJA IR SLA

Naujienose tūlas Senas SLA Narys dėl SLA Pildomosios Tarybos rinkimų kalba apie tai, ko visai nėra. Jam faktai nerūpi. Jam nepatinka, kad Pažangos Komitetas, žinoma ir garbingi Susivienijimo veikėjai, siuntinėja lapelius, rekomenduodami balsuoti už A. S. Trečioką į SLA išdininkus. Argi Seno SLA Nario peršami kandidatai to paties nedaro? Juk taip buvo daroma visada ir ateityje vargiai kitaip bus. Jam tai valia, bet kitiems draudžiama. Tegu jis nepamiršta, kad gyvename laisvės krašte, o ne sovietinėje diktatūroje.

SLA vadovybėje reikalinga patyrusių ir patikimų visuomenininkų, kurie be savo pareigų, mokėtų ir galėtų prisidėti prie dar didesnio pagyvinimo ir praplėtimo mūsų tautinės veiklos ir pačios organizacijos naudos, gaunant daugiau naujų narių. Šia prasme Pildomosios Tarybos nariai privalo pasidaryti. SLA yra visuomeninė, patriotinė ir frateralinė organizacija, remianti visus lietuviškus darbus, ypač Lietuvos laisvinimo bylose. Susivienijimų reikalinga tokių žmonių, kurie mokėtų ir galėtų dirbti tokius svarbius darbus, naudingus organizacijai ir bendriems mūsų tautos reikams.

Kaip tik tokioms kvalifikacijoms yra tinkamas A. S. Trečiokas iš Newark, N. J., dabar kandidatuojas SLA išdininko vietai, kuriai nebekanidatuojas. dabartinis išdininkas A. S. Trečiokas nuo pat jaunystės pasižymėjo teigiamai įvairiose organizacijose lietuviškus, visuomeninius gražius darbus bedirbdamas. Tai faktas, kurio niekas negali užginčyti.

Jis 30 metų nuostodžiai dirbo Susivienijimui, visada buvo siunčiamas delegatu į seimus, kur pakartotinai būdamas renkamas į svarbias pastovias komisijas. Šiuo metu jis yra Apšvietos Komitijos nariu.

rimal, ar tai būtų malonaus džiaugsmo ar sielgandio liūdesio ar rūpesčių, gali pasireikšti nemigu.

Ramybė, tamsa, fizinės ligos ir skausmų nebuvimas yra išorinės sąlygos, reikalingos geram miegui. Be to, reikalingos tam tikros vidinės sąlygos. Svarbiausia jų — jausminių neramumų nebuvimas. Kai kurių asmenų neramumai gali būti tokio laipsnio, kad jie reikalingi psichiatrinio gydymo.

Virš 15 metų pirmininkauja savo apskrityje ir dar seniau tarnauja savo 245 kuopos valdyboje. A. S. Trečiokas savo kuopoje, apskrityje ir seimuose parodė savo charakterį, teisingumą ir užsitaravo pasitikėjimą.

Jam SLA problemos gerai žinomos. Jis yra specialistas apdraudos srityse. Taigi, būti SLA išdininku kaip tik tinka jo profesijai. Žodžiu, jis visais požūriais kvalifikuotas eiti išdininko pareigas Susivienijime. Papildomai dar pažymėtina, kad jis gyvena vos 10 mylių nuo SLA centro. Dažniems važinėjimams į centrą, telefonavimams ir susirašinėjimams tikrai bus sutaupyta daug pinigų ir laiko. O išdininkas juk turi kasdieninių reikalų su centru. Šiaip, ar taip, tarp 10 ir 900 mylių yra didelis skirtumas.

Ponios Noros Gugienės asmuo gerbtinas, tačiau tai nereikia, kad ji visur tinkama. Iki šiol jos niekas nematė dalyvaujant nei seitoje apskrities konferencijoje nei specialiuose Chicago veikėjų bei kuopų valdybų susirinkimuose, į kuriuos buvo kviečiami prezidentas, sekretorius ir kiti Pildomosios Tarybos nariai svarbiems organizacijos reikalams pasitarti. Tokių susirinkimų buvo daug, bet p. Gugienės niekas nematė dalyvaujant nei viename jų. Atrodo, jei tokie, nors ir gyvybinės reikšmės, susirinkimai nerūpi. Ar ji prašė bent vieną naują narį į Susivienijimą? Ne! O tuo tarpu Trečiokas savo asmeninėmis pastangomis davė SLA ne vieną šimtą narių. Tai kur čia jos pasitaravimas Susivienijimo gerovei, jo ugdymui!

Tai viena. Antra, dar niekam negirdėta keistenybė, kad per visą SLA išgyvenimą 70 metų laiką, ta pati šeima veržtųsi būti tose pačiose pareigose, lyg dinastija. K. P. Gugis, išbuvęs išdininku 27 metus, atsisakė kandidatuoti. Už tai jam priklausio pagarba, kurią neabejotinai sekamas seimas pareikš. Tačiau jo žmona, Nora Gugienė, žūt būtų, veržiasi pavadėti jo ofisą. Argi visame Susivienijime nebėra kito tinkamo asmens? Ar ji turi tokias ypatingas kvalifikacijas, be kurių SLA negalėtų apsieiti? Nieko panašaus. SLA turi narių su nepalyginamai aukštesnėmis kvalifikacijomis ir su kur kas geresniais rekordais už p. Gugienę. Tikrumoj ji veržiasi į išdininkus norėdama ne Susivienijimui pasitarnauti, bet sau.

A. S. Trečiokas bus tinkamas išdininkas. Tai numažina

SLA Pažangos Komitetas ir todėl ji rekomenduoja SLA nariams. Adv. J. Verbalis ir inž. A. Čaplikas, būvę kandidatai, bet įsitikinę Trečioko kvalifikacijomis, atšaukė savo kandidatūras ir dabar prašo narius balsuoti už jį.

Žodžiu, A. S. Trečiokas yra tinkamiausias kandidatas SLA išdininko pareigoms ir Susivienijimo nariai prašomi jį išrinkti didele balsų dauguma.

Ilgametis SLA veikėjas

Kodėl Trečiokas tinkamiausias?

Kaip valstybėje, taip ir organizacijoje pagėdaujami teisingi, gabūs, prityrę ir pasitikėjimą turintys žmonės. Svarbu tad ir mums, SLA nariams, turėti pilnai kvalifikuotus SLA Pildomoje Taryboje žmones, ypatingai, Prezidento ir išdininko pareigose, nes šie du pareigūnai turi didžiausią moralinę ir kitokią atsakomybę.

A. S. Trečiokas, ne tik SLA nariams, bet daugybei Amerikos lietuviams žinomas nuo labai seniai kaip visuomenininkas, SLA žymus veikėjas, įvairių SLA Seimų Komitijų narys.

Bet aš noriu išskirti kitas A. S. Trečioko kvalifikacijas, žymiai svarbesnes, kurios būtinai SLA išdininkui. A. S. Trečiokas turi didelį prityrimą draudimo — Insurance srityje. Per 35 metus jis yra įvairių draudimo kompanijų atstovas, nejudomojo turto nuosavybių srityje specialistas, didžiųjų firmų apdraudos operacijų administratorius, susipažinęs su buhalterija, bankininkų operacijomis ir teisėmis. Jo kvalifikacijos į SLA išdininko pareigas 100% geros, negiginčijamos.

A. S. Trečiokas, kaip visuomenininkas, bendradarbiauja su visomis lietuvių politinėmis grupėmis. Jis yra AL Tarybos narys, eilę metų BALFo išdininkas, gražiai administratuoja BALFo šalpos reikalus Europoje ir kituose žemynuose. Kita jo kvalifikacija daug nau dos Susivienijimui žadanti, tai jo gyvenamoji vieta Newark, prie New Yorko ir SLA centro. Tuo bus pasiekta didelio taupumo, nereikės daryti išlaidų ilgoms kelionėms.

Išskirdamas jo kvalifikacijas, nuostodžiai patariu SLA nariams balsuoti už A. S. Trečioką, tinkamiausią kandidatą į SLA išdininką, ir esu tikras, kad nesigalėsime, gerėsime jo tarnyba Susivienijimui.

— W. M. Chase, SLA 124 kp. narys

Trumpai

● Vasario 10 d. taut. namuose, So. Bostone, Bostono Studentų skyrius suruošė šaunų pabaltiečių vakarą. Dalyvavo apie 150 asmenų, kurių daugumą sudarė lietuviai. Po būvis vyko abiejose namų salėse, pabaltiečių spalvomis išpuošose. Valandą pašokus prie "4 Studentų" melodijų, svečiai susirinko pasidžiūrėti neformalios programos. Visų trijų tautų skyrių atstovams pasveikinus susirinkusiuosius, pasirodė dainomis bei kitais trumpais numeriais, įtraukiant dalyvius. Vėliau, kolegų rūpestiu, svečiai pavaišinti užkandžiais ir karštu "pūnšu". Šokiai vyko iki 1 val. pakties. Jaunimas, nutilus paskutiniams šokių garsams, dar nenorėjo skirstytis. Latviai mokino savo šokių, estai — dainos, o lietuviai šūkiu... Šis, nuosirdžio ir linksmo nuotaikoj praleistas vakaras puikiai pasitarnavo pabaltiečių sutartinimui pagyventi.

Ypatingai prie vakaro sekmingo surengimo pasidarbavo Bostono skyriaus valdyba Eilinas, Spakevičius, Vaitas bei šeiminkės, kol. Banaitytė, Leveckytė, Danerytė, Pakšytė, Simanavičiūtė ir kitos.

● Vasario 11 d. Worcesterio studentų skyrius surengė 5-kių metų organizacijos — skyriaus veiklos minėjimą. Nežūrint sniego, dalyvavo nemažai apylinkės studentų. Užgavėnių nuotaikoj maloniai praleistas vakaras. Sėkmės Worcesterio studentų skyriui.

● Veiklieji Bostono santelečiai kovo 10—12 d., New Hampshire kalnuose surengė žiemos sporto savaitę. Dalyvavo virš 50 kolegų iš Bostono, Brocktono bei tolimesnių vietovių. Puikus oras ir sniegas žymiai prisidėjo prie šios stovyklos pasisekimo.

● Sambūrio šviesa New Yorko skyriaus vasario 10 d. Baltic Freedom namuose turėjo susirinkimą — minėjimą. Šviesos dešimtmečiui atžymėti. Dr. J. Repocka skaitė paskaitą "Mūsų kelias į lietuviškumą", po kurios sekė gyvos diskusijos. Po susirinkimo buvo suruoštos kuklios vaišės, kurios praėjo labai jaukioje nuotaikoje.

● L. S. S-gos New York skyrius vasario mėn. suruošė susirinkimą Vasario 16-tajai paminėti. Samužio paskaita buvo visų dalyvaujančių su dideliu dėmesiu išklausa.

● Studentų Santaros New York skyriaus pirmininkas Jonas Galminas balandžio 21 d. susituokė su Birute Leonavičiūte.

● Balandžio 8 d. (sekmdienį), 12.30 val. Studentų Santaros New Yorko skyrius šaukia susirinkimą vasaros stovyklos, jaunimo petičijos prez. Eisenhoweriui, ir L. S. S-gos rinkimų klausimais. Susirinkimas įvyks Apreiškimo parapijos klasėje.

● Vasario 12 d. Rochesterio lietuviai minėjo Nepriklausomybės šventės sukaktį. ALT skyriaus rinkiniai ir šventės minėjimui pravedė, talkininkavo Rochesterio skyriaus studentai. Sugiedojus Amerikos ir Lietuvos himnus, kol. Gr. Musteikytė perskaitė kongresmano K. Keating sveikinimą ir kalbą, kurią jis buvo paruošęs pasakyti vasario 16 d. JAV Kongrese. Meninę programą pravedė kol. Vyt. Zmuidzinai, dalyvaujant daugumai studentų bendruomenės chore.

● Kovo 10 d. kol. Robertas Sherelis ir muz. P. Armonas, Rochesterio šv. Jurgio parapijos salėje, suruošė piano ir violencijos koncertą. Programą

STUDENTAI IR GYVENIMAS

Redaktoriai: Rima Grudzinskaitė, Gražina Musteikaitė, Rimvydas Vaišnys ir J. Spakevičius.
Redakcijos adresas: Wm. James Hall 106, Harvard University, Cambridge 38, Mass.

KULTŪRINIO DARBO KELIU

Pradedant spaudos darbą "Studentai ir Gyvenimas" skyriu, pirmoje eilėje tenka padėkoti buv. redaktoriams kol. V. Kavoliui ir kol. L. Sabaliauskui už tiek daug įdėto rūpestio šį skyrių redaguojant. Tikimės, kad ir ateityje mūsų nepamirš ir jų spaudos žodis bus visada gyvas mūsų skyriuje, studentams rūpimais klausimais.

Tuo pačiu mes kviečiame Lietuvos Studentų S-gos JAV skyrių, spaudos talkininkus, rašyti į mūsų vedamąjį redaguojamą puslapį trumpas, iš vietos, studentiško gyvenimo, kronikinės žinias ir straipsnius.

Venkime aštrių tarpusavių korporacinių ginčų, kas dažnai įneša didelių nesupratimų mūsų studentiškoje šeimoje.

Spauda yra didelis ginklas kiekvieno išaukto pusėje, to

moje išpildė šių komp. kūrinių: E. Greig, F. Chopin, S. Rachmaninoff, L. Boellman, G. Faure ir kit. Koncertas praėjo su dideliu pasisekimu.

● Į naujai perinktą Rochesterio Lietuvos Radijo Klubo valdybą, be kitų, įeina šie studentai: R. Vilūnaitė, Vyt. Zmuidzinai ir Br. Krokys. Jie yra kartu ir programos vedėjai.

● Kol. Vytautas Babušis baigęs Rochesterio Universitete humanitarinius mokslus su B. A., išvyko į Chicago universitetą toliau mokytis.

● Vasario 26 d. kol. Vyt. Zmuidzinai iš Rochesterio, buvo pakviestas į Buffalo padėti praradę Nepriklausomybės šventės minėjimą. Pradedant meninę dalį, jam talkininkavo kol. Gražina Musteikytė pranešinėjant ir darant paaiškinimus anglų kalba.

Solistams akompanavo kol. R. Sherelis.

● Per šiuos metus naujai susijungė šie studentų sąjungos skyriai:

New Haven, — pirm. Rimas Vaišnys, sekr. Edvardas Kaminskas.

Storrs, Conn. pirm. I. Ardinskas, E. Jankauskaitė ir Gediminas Vildzius.

St. Louis, — ryšininkė Birutė Minaitaitė.

West Lafayette, — ryšininkas — Romualdas Viskanta.

Columbus, — ryšininkė — E. Sikšniūtė.

● Storrs, Conn. Paimformavo, kad lietuvių studentų — dailininkų meno parodos nebebus, nes negauna tam reikalingo patalpų.

● Kol. Pranas Bilėnas grįžęs iš JAV karinės tarnybos ir dabar studijuojas New York, išjungė į Studentų žodžio redakciją kolektyvą Dirvoje.

● Kol. Jonas Šeštokas sunkiai sužeistas auto katastrofos metu, žūstant tuo pačiu laiku Lilijai Petrauskaitei, dabar sveiksta ir ligoje gausiai lankomas Detroito studentų.

● Kol. Saulius Šimoliūnas Studentų žodžio kovo 8 d. Nr. 45, praneša, kad per kelius pastaruosius metus buvo stengta išlaikyti vienybę Lietuvos Studentų S-gos JAV narių tarpe, bet šimetinė S-gos Centro V-ba, gal būt, nesuprasdama pilno reikalo ar blogos valios vedina, su savo išsuntinėta anketa, keisnasi suardyti Sąjungos vienybės pradą ir jį palaidoti, įtraukdama studentus į bereikalingus politinius ginčus. Kviečia kolegas į anketa neatsiliepti.

dėl bet kokia aštri ir nuolatinė polemika, organizaciniu požiūriu, atneša nenumatytų rezultatų.

Mes dažnai spaudoje mėginame priminti kitiems savo valią ir užvilkti rūbą tokį, kokį mes norime, kad vėliau būtų su kuo pasiekti. Tai yra tuščių balionų ginčai, dėl pirmenybės susprogti ore. Juk tam ir vietos nedaug turime.

Visi mūsų straipsniai turėtų būti nukreipti daugiau kultūrinio gyvenimo linkme. Čia yra plati dirva įvairioms diskusijoms. Čia mes pamatysime,

me, kas ko vertas ir mūsų visų nuomones išlygins mūsų subrendimas, bei akademiniams pasiruošimas, kaip kultūriniais, taip ir kitiems gyvenimiškais klausimais.

Kviečiu visus studentiškus spaudos skyrių redakcinius kolektyvus ir spaudos kolegas į kultūrinį darbo barą. Mūsų visų tas pats tikslas ir tie patys siekliai-paruošti dirvą ateities studentijai, kad ji nenusiviltų mūsų darbais ir turėtų aiškų ir tiesų kelią mūsų tėvynės laisvinimo ir atstatymo darbe.

GRAŽINA MUSTEIKYTĖ

TAVO KELIONĖ

(Lilei Petrauskaitei žuvus)

Nusiviro rūtelės
šalia Tavo kapo,
Balti dobilėliai
Lenkia galveles.

Tik mažas paukštėlis
Skridamas pro šalį,
Rytas vakarėlis
Kaibina Tave.

G. Musteikytė.

Kai žmogus kur nors eina, ar toliau keliauja, jis turi kelią, kurį jis paskirimo vietą. Bet gyvenime yra ir kitų atsitikimų: kai eini keliauti ir nežinai, kur ir kodėl?

Į prielaidą keliauti, kada patrankos sugaudė melsvoje padangėje ir sugriovė Tavo tėvynės namus, Tu Lilijai su Tėveliais, iškellavai, nežinoma nei kur, nei kodėl! Tada Tu nesupratai tos nelaimės. Tavo neramus žvilgsnis nemujautė ir nežinojo, kad Tu paskutinį kartą sakai sudiev gražiems tėvynės pakuiomams ir takeliams, kuriais Tu maži-tė lakstai.

Kellavai toliau ir toliau ir nežinia, ir mes keliavome visi! Kada nutilo paskutinio šūvio garsai ir žmonės ruošėsi taikiam ir pastoviam gyvenimui, mudvi susitikė Bavarijos žemėje, ruošėms vis dar nežinoma keliuoneli. Tada pirmą kartą, vargiam: stovyklinio gyvenimo mokyklos suole, aš pajutau Tavo švelnų ir labai ramų vaikiską draugiškumą, kuris lydojo mumis per kelius metus.

Tuo metu Tavo Tėvelis organizavo mums pirmą mokyklą ir mes daug išgirdom iš jo, apie gražią mūsų tėvynės praeitį ir apie mūsų paskutinių dienų nelaimę. Tada jo visos viltys buvo sudėtos į mus ir į Tave. Ir tada mes supratom, kodėl ir kur iškellavom ir kad mūsų, šios žemės keliuonė dar nebaigta.

Kellavom toliau. Atkellavom į šį laisvės kraštą ir mūsų visų antrą tėvynę. Tu ir čia per paskutinį studentų suvažiavimą, ištiesiai man, labai maloniai švelnios sielos vedina ranką. Su tuo pačiu būdo ramumu, džiaugėsi mūsų mokslo pažanga. Tada ir vėl Tu, jau ryškiau, prisiminai tas maži-tes mūsų vargo mokyklos dienas ir su didesniu pasiryžimu

žiūrėjai drąsiai į ateitį, pasiruošti naujam gyvenimui.

Deja, Tavo gyvenimo žvaigždutė lydydusi Tave iki šiol nuo pat kūdikystės dienų, per anksti užgeso — tu žuvai — ji nusileido. Ir su tuo, Tu užbaigė šios žemės keliuonę.

Palikai nuliūdusius Tėvelius, broliuką, gimines. Palikai vargo mokyklos ir studijų dienų būrius draugų. Mes keliavome dabar vieni pramintais Tavo takais ir keliais į šviesą ir mokslo ir nors mintimis į ten, iš kur Tu, kadaise iškellavai. Mes tikimės, kad po vargo nelaimių ir skriaudų, bus gi nors truputėlis laimės.

Kartu mes keliavome pas Tave — akimirka amžinybėje — ir būsimieji kartu. O tas laikas, rodos dar taip toli, toli ir keliuonė, dar taip ilga ir ne-užbaigta.

Ateis pavasarėlis ir miela vasara. Mūsų kolegos, jauni berniukai, išlėks su pilno žirgais, šio modernaus ir civilizuoto krašto didžiais keliais. Dejuos žirgai nešini mus atostogų suvažiavimų ir parengimų metu. Gal nevienas aplankys ir Tave, nešinas gražių gėlių, nupintu vainiku. Pasvirs ne vieno dobilėlio galva ant Tavo tylaus kapo ir nuriedės karti gyvenimo ašara. Ir aš bijau, kad žiauri gyvenimo tikrovė nepasikartotų ir kad mano žodžiai gali nebūti paskutiniai.

O kiek, daug oi daug reikia laimės ir gyveniško apdaramo, kad mirtis nenusimestų nė vieno iš mūsų, be laiko į kapus.

Gražina I. Musteikytė

Štai kas liko iš keleivinio lėktuvo, kuris šiomis dienomis nukrito netoli Pittsburgho. Šioje nelaimėje, kurią matė tūkstančiai žmonių, 21 asmuo žuvo ir 14 sužeisti.

SKAUTŲ GRETO

Redaguoją: R. Kezys, V. Pileika ir R. Silbajoris.

SKAUTŲ MARTYROLOGIJOS REIKALU

LSB Užsienio Skyrius ruošia anglų kalba leidinį apie lietuvių kankinius skautus. Šio leidinio svarbi dalis yra žuvusių, kankintų, išvežtų bei buvusių politinių kalinių skautų sąrašas. LSB Užsienio skyrius kreipiasi į visuomenę, prašydamas jam siųsti sekancias informacijas:

● Žuvusių, kankintų, išvežtų, kalintų nuotraukas, trumpas biografines žinias, žuvimų, suėmimų aplinkybes.

● Prie kurių įvykių ir kaip skautai yra prisidėję tragiškoje lietuvių tautos momentuose.

● Skautininkų ar skautų pergyvenimai kalėjimuose, tardymuose, ir patirtosios skriaudų skautijai nuo okupantų.

● Pogrindžio veikla, spauda ir dokumentai.

● Martyrologiniai dokumentai, statistika, okupantų leisti jaunimą ir skautus liečią įsakymai, nutarimai, bylos ir pan.

Dokumentai, fotografijos ir kita medžiaga susitarus bus grąžinama.

RUBBER STAMPS
CONCORD STAMP
79 Warren St. New York, N.
Tel. BEckman 3-6828

Kraus & Nussbaum

Zieminių patalų išpardavimas. Kostiumams ir kitiems drabužiams kainos sumažintos.

Kostiumai, rudiniai ir žieminiai patalai. Kelnės, Kostiumai ir su dviem kelnėmis. Vietinės ir importuotos medžiagos. Patysmas garantuotas.

Siuviname vyrams ir moterims kostiumus ir patalus pagal užsakymą.

308 E. 86th St. New York.
(šalia 2nd Ave)
Tel. RE 4-2471

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS

SALĖ SEIMYNNINĖMS PRAMOGOMS

158 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. EVERgreen 4-9737

JULIUS' RESTAURANT

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas

Stiklinis baras, Viena gražiausių užėgų Brooklyne

273 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EVERgreen 4-9533.

ELMHURST AUTO COLLISION REPAIRS

ZIGMAS ZALIAUSKAS, Sav.

Taisoma, parduodama, tarpininkaujama ir padedama nupirkti automašinas.

Sąžiningas, geras ir prieinamas patarnavimas.

90-30 43rd Ave.

Elmhurst, N. Y.

Tel. IL 7-1400, IL 7-1437

Namų tel. GL 6-8659

Paulius Gaubys

FOTOGRAFIJA

Portretas, vestuvės, vaikų, įvairūs subvymai, kopijos ir t. t. Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi aliejiniai portretai. P. Gaubys foto arty dirbąs nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darbą Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.

85-27 88th St. Woodhaven 21, N. Y.
(BMT Jamaica linija, Forest Parkway stotis.)

Tel.: VI 6-2164

po 6 val. vakaro, nedarbo dienom visą dieną.

NORITE GEROS — MENISKOS

FOTOGRAFIJOS:

PORTRETO,

SEIMOS,

VAIKŲ,

įvairių progų nuotraukų

Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAZELIS,

baigęs New York Institute of Photography,

422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.

stambintų tel. HY 7-4877

Vienybės VAIRIENYBĖS

KOVA SU SKILVIO SKAUSMAIS

Žarnų ramumas blogas ženklas. — Gydytojai nepatenkinti "vilkovyšnia". — Balionėlis yra išgelbėjęs daug sergančių.

Būdami sveiki beveik nepastebime mūsų žarnų ir jų veiklos, nors kiekvieno žmogaus 22 ar 23 pėdų laiboji žarna retai kada būna visiškai rami. Žarnų ramumas yra blogas ženklas.

Kada gydytojas uždeda stetoskopą (klausomąjį vamzdelį) ant lūgionio papilvės ir negirdi jokio dundėjimo ar čiurlenančio klunksėjimo, dažnai jis gali padaryti išvadą, kad žarnos paralyzuotos ar kad prasidėjo peritonitis (pilvo plėvės uždegimas). Sveikos žarnos nuolat susitraukia ir išsiplūcia, ilgėja ir trumpėja, ir net siūbuoja šen ir ten, nei kiek mūsų nevargindamos.

Šiandien, moderniosios chirurgijos metu, gydytojai vis daugiau ir daugiau pastebi, koks dosnus buvo Viešpats, duodamas žmogui nuostabius organus. Homo sapiens (protiingas žmogus) aprūpintas didesniais smegenimis negu jam reikia arba kuriuos jis naudoja, apelsais inkstais ir kepenimis, o žarnų srityje yra pakankamai papildomo žarnų ilgio įvairioms bėdoms.

Anot Bostono Lahey Klinikos gydytojų E. D. Kiefer ir W. T. Arnold, chirurgai paprastai gali pašalinti laibosios žarnos pūslę, nepalikdami ligoniui kokių nors reikšmingų simptomų ir be didesnės rizikos gali būti nuplauti du trečdaliai.

Sie gydytojai minėjo atsitikimą, kada kitas gydytojas pašalino beveik visą laibąją žarną, išskyrus dvi pėdas, ir ligonis pasveiko. Žinoma, po šios operacijos, ligonis naudojo ne paprastą maistą, o specialų. Chirurgai nemėgsta pašalinti per didelius žarnų kiekius, bet naudinga žinoti, jei tokia operacija reikalinga, ji gali būti saugiai atlikta. Paprastam skausmui žarnos beveik neįsijaučia. Chirurginis įrankis gali sutriuškinti, ar net sudėginti ir nuplauti žarnų kilpą, nesukeldamas mažiausio skausmo. Bet kiekvienas, sirgęs apendicitu ir patyręs pilvo skausmus, žino, kad papilvės organai sukelia net aštrius skausmus. Šis reiškinys dar nėra visiškai išaiškintas.

Tačiau vienas faktas tikrai žinomas — žarnos išsištempdamos, ištempia nervus, esančius žarnų sienelėje. Šis išsištempimas sukelia aštrius skausmus, jaučiamus arba žarnose arba papilvės sienelėje — dujinis, mėšlungiškas jautimas. Panašiai jaučiama, kada būna žarnų uždegimas. Nors žarnų sienelėje, atrodo, nėra paprastų nervų, jaučiančių plovimą, deginimą ar gnaibymą, bet "dujų maišelis" gali priversti mėšlungiškai rangytis ir šaukti agonijoje.

Šiandien gydytojai tokiame mėšlungiui kontroliuoti turi geresnių vaistų negu anksčiau, o naujosios technikos, taip vadinamos daugiopų balionėlių kinografijos (kinografas — įrankis, automatiškai atžymi spaudimo kreives ir tt.) pagalba, atėityje tikimasi dar geresnių vaistų. Toks sudėtingas pavadinimas, kaip "daugiopų balionėlių kinografija" neturėtų nieko išgąsdinti, nes tai paprastai reiškia įleisti du ar tris balionėlius į vidurius.

Ligonis praryja šiuos balionėlius, sujungtus su tuščia vidure gumine žarnele. Vienas šios žarnos galas prijungtas prie balionėlių, esančių viduriuose, o antras prie atžymimojo įrankio, registruojančio bet kokį viduriuose vykstantį judėjimą.

Balionėliai iš dalies pripildyti oro ir kada žarnos susitraukia arba juda, šie judėjimai atžymi. Šį įrankį galima palyginti berniuko vandens pistoletui. Kiekvieną kartą kada jis suspaudžiamas, tam tikras vandens kiekis švirkščia pro jo angą. Panašiai, kiekvieną kartą, kai žarnos suspaudžia balionėlį, jis švirkščia aukštyn orą, esantį guminiame žarnelėje, ir šis oro spaudimas grafiškai atžymi.

Mintis leisti balionėlius į vidurius nėra visiškai nauja. Jau daug metų, kai fiziologai naudoja juos savo laboratorijos bandymams.

Pirmosios, gydytojų patirtos žinios apie žarnų judėjimą, gautos iš atliktų ir atžymėtų bandymų laboratorijose su šunimis ir kitais gyvuliais.

Bet tikrai 1931 metais gydytojai pradėjo gydyti rimtai sergančius ligonius, leisdami gumine žarnele į jų vidurius.

Tais metais Minapolio gydytojas dr. O. H. Wangenstein pranešė tris vidurių užsikimšimo atvejus, kada ligoniai buvo pagydyti, jiems prarijus gumine žarnele, sujungtą su įrankiu, kuris nusausino arba išsiūpė pilvo turinį, taip vadinamą "sifono siurbimo" būdu.

Tuo metu, kada dr. Wangenstein sekėsi pagydyti ir daugiau panašių ligonių, du kiti gydytojai, dr. W. O. Abbot ir dr. T. G. Miller, įsiekė būdų, kaip pagerinti gumine žarnele, leidžiamą į vidurius. Jie suprato, kad paprasta siurbimo žarnelė, neturinti prijungto balionėlio, gali daugiausia pasiekti tik pirmąją žarnų dalį. Reikėjo sugalvoti būdą, kaip ji galėtų toliau pasiekti.

Jie sugalvojo naudoti dvigubų statinaičių žarnele. Viena šių statinaičių buvo prijungta prie išpučiamo balionėlio, o antroji, su skylutėmis angioje, prie siurbiamojo įrankio. Tokiu būdu buvo galima išsiurbti kaip laibosios žarnos, taip ir pilvelio turinį.

Šiandien gydytojai pripažįsta šią žarnelės-ir-balionėlio kombinaciją, vadinamą Miller-Abbot — žarnele, kuri jau labai daug gyvybių išgelbėjo. Pav., New Yorko Presbitarianų ligoninėje, kol dar nebuvo naudota Miller-Abbot — žarnelė, mirtingumas dėl pilvo plėvės uždegimo, ryšius su komplikuotu apendicitu, siekė 20,6%. Pradėjus naudoti šią žarnelę, mirtingumas krito iki 10%. Tais atvejais, kada vėžys sutrukdė skilvio veikimą, iki žarnelės panaudojimo mirtingumas siekė 20,2%, žarnelės naudojimas sumažino šį skaičių iki 5,7%.

H. W. 54 metų vyro atvejas geriausiai parodo, kaip Miller-Abbot žarnelė gelbsti gyvybę. Šis vyras atgabentas ligoninėn, skundėsi papilvės skausmais ir mėšlungiu, kankinančiais jį

keturias dienas. Iš pradžių gydytojai buvo keblioje padėtyje, nes negalėjo nustatyti skausmų priežasties. Paprastai Rentgeno spinduliai neparodė kokių nors žarnų ar tulžies nevalavimų. Chirurgai vengė daryti operaciją, nes šis vyras svėrė per 300 svarų, o operacijos tokiais atvejais rizikingos. Be to, šio vyro papilvė buvo padengta ankstyvesnių operacijų randais. Beveik tuojau pradėta naudoti Miller-Abbot žarnelė ir per porą valandų Rentgeno spinduliai parodė, kad žarnelė tikrai yra pilvelyje. Ten ją laikė šešias dienas. Visą šį laiką jo turinys nuolat buvo siurbiamas, o kad ligonis išvengtų dehidracijos (vandens netekimo) į jo veną leido skysčius.

Tartum būtų paveltas, pilvas pradėjo veikti ir papilvės išplėtimas išnyko. Greitai ligonis galėjo vartoti minkštus valgius ir skysčius ir jo pilvas veikė visiškai normaliai.

Praslinkus porai dienų, jam leido sugrįžti namo. Jis kentėjo pilvo uždegimui, o nevēžiu ar kokių nors kitų auglių. Miller-Abbot žarnelės pagalba išvengta pavojingos operacijos.

Vėliau, šis gydymo būdas iš laboratorijų ir chirurginių paltų persikėlė į ligoninių medicinų skyrius. Tyrinėtojai naudoja šį metodą, norėdami surasti geriausias vaistus žarnų ir paprastiems pilvo skausmams panaikinti. Daugiausia žinomas šios srities tyrinėtojas yra Massachusetts General Hospital dr. W. P. Chapman ir jo asistentai.

Paimkime tokį paprastą vaistą, kaip vilkovišnią (Atropa belladonna). Medicinos praktikoje beveik šimtą metų šis vaistas naudojamas sumažinti papilvės skausmus. Vilkovyšnia geras vaistas, bet gydytojai nėra jį visiškai patenkinti. Ligoniu paėmus šio vaisto pakankamą kiekį skausmams sumažinti, per daug dažnai nukentima jo regėjimas ir burna išdžiūsta.

Kai kuriais atvejais šie simptomai būna tokie blogi, kad gydytojai turi nutraukti šio vaisto davimą. Atropinas, gaunamas iš vilkovyšnios, lygialiai pat veikia. Nenuostabu, kad gydytojai ir tyrinėtojai visą laiką įsiekia vaistų, kurie būtų taip veiksmingi, kaip vilkovyšnia, bet be jos ligonį kankinančių pasekmių. Per pastaruosius kelis metus surasta daug panašių vaistų, bet jie dar nėra pakankamai išbandyti, kuris jų veiksmingiausias.

Daugeriopų balionėlių kinografijos pagalba gydytojai dabar gauna tikrus ir tikslius atsakymus. Technika nėra labai sunki. Tiriamas asmuo, ne pusryčiaęs, apie 8 val. rytą atvyksta į laboratoriją ir pasninkauja, kol vidurdienį tyrimai baigiami. Tik tada pradėdama daryti atžymėjimai, kada mažiausiai du balionėliai siekia laibąją žarną. Paprastai naudojama trys balionėliai.

Šie tyrimai parodė net artimą ryšį tarp aerų ir žarnų judėjimo. Jei ligoniui duodama vaistų, ir jis tiki, kad jie sustina žarnų veikimą, pastebimas pagerėjimas, nors šie

KAIP IŠLAIKYTI DRAUGYSTĘ?

Visiems žinoma tiesa, kad draugų niekuomet nebus per daug. Deja, kartais draugystės išyra dėl asmens nesugebėjimo draugystę išlaikyti.

Zinova! studijavę žmonių elgesį, priėjo išvados, kad šie penki principai yra sėkmingiausi draugystei išlaikyti:

1. Būk patikimas. Kalbant apie tai, prisimintinas vieno psichiatro posakis, jog mes neprarastume draugų, jei labai rūpestingai nagrinėtume, ko mūsų geriausi draugai nori iš mūsų ir pagal išgales tai darytumėme.

Šis psichiatras sako, kad mums patinka tokie asmenys, kurie nuoširdžiai ir susidomėję mūsų klausu apie mūsų džiaugsmus ir bėdas, kurie stengiasi jausti į mūsų nuotakas, kurie paskiria mums daugiau laiko, negu kitiems asmenims.

2. Nevaikink tuo, kuo esi. Anot Tarkingtono, kvailindami kitus, mes kvailiname patys save. Jokia draugystė negali išlikti, nei ji nėra pagrįsta abipusiu sąžiningumu. Perdidelis pretendavimas nuslopina nuoširdumą, savaimingumą ir visus tuos dalykus, kurie suteikia draugystei giliausią prasmę.

vaistai būtų tik pasaldintas vanduo.

Tokiu būdu jau neužginčijamas faktas, kad mažasis žaislas balionėlis padeda išgelbėti daug gyvybių. Dabar tik pradėta tirti, kokia bus jo reikšmė atėityje, kaip geresnio vaisto kovoj su pilvo skausmais.

J. Str.

3. Būk gyvas. Asmuo esminiai gali likti tokiu pat indvidu, bet laikui bėgant, jis išvysto naujus sugebėjimus, padidina domėjimosi sritį, praplečia savo žinojimo akiratį. Kad dais Henry Ford pasakęs, kad bet kas, nustojęs mokytis, jau paseno. Priešingai, asmuo, nuolat besimokąs, nevien tik taliks jaunas, bet nuolat taps vertingesniu, nežiūrint jo sugebėjimų. Bet šis veiksmas turi būti tikslingas. Prieš pradedant, reikia turėti aiškų tikslą.

4. Stenkis būti kaip galima daugiau geresnės nuotalkos. Nuolat besiskundžiant, tai gali virsti įpročiu. Aišku prievartos optimizmas yra nuostabus dalykas, bet to galima išvengti. Mes galime išvysti tam tikrą sugebėjimą matyti padėties galimumus. Daugiausia viskas priklauso nuo to, kaip mes žiūrime į dalykus, o tai jau yra kažkas, ką mes galime padaryti.

5. Išlaikyk pasitikėjimą. Gal būt daugiau draugystę iširo dėl pasitikėjimo neišlaikymo, negu dėl visų kitų veiksnių. Žymus psichiatras sako, kad asmenys, daug kalbą apie kitus, turi nedaug pažįstamų. Tokiais plepalais nepasitiki ir su jais vengiama arčiau susidraugauti.

Pastebėta, kad aukščiau minėtų dėsnių laikymasis padeda išlaikyti ilgą, pastovią draugystę.

Laikraščiui leisti pinigai irgi reikalingi. Ar jau atnaujinate savo prenumeratą?

CASINO TEATRAS

210 East 86th St., New York Tel.: RE 4-0257 BU 8-0561
Nuo kovo mėn. 30 d. iki balandžio mėn. 5 d.

"EINE NACHT IN VENEDING"

Peter Pasetti — Jeanetti Schultz — Hans Olden

- 1) Beethoven's Spring Sonata
- 2) Haydn's "Grandma's Eightieth"
- 3) Naujausia vokiečių savaitinė apžvalga
- 4) Vokietijos miškas.

LIETUVIŠKI SŪRIAI

Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje, yra švieži, nes jie atgabenami lėktuvais.

Šiuos tikrus, lietuviškos gamybos, sūrius Petras Lissauskas pristato visoms krautuvėms rytinėse valstybėse.

Gydytojai sako, kad maitinimasis pieniškais produktais, ypač sūriu, stiprina žmogaus sveikatą ir ilgina jo amžių.

Lietuviški sūriai, kurių Petras Lissauskas pataria tuojau užsisakyti, turi visas tas teigiamas kokybes.

Petro Lissausko krautuvėje (prieš Maspetho lietuvių bažnyčią) taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. gamybos duonos, tikrų lietuviškų dešrų ir šviežių, tiesiai iš fermos atvežtų, kiaušinių.

Atsiminkite: Petro Lissausko krautuvėje gaunami tik švieži produktai.

Petras Lissauskas lietuviškus sūrius reguliariai pristato siems savo atstovams: V. Abeciūnas, New Britain, Conn. ir Boston Co., Elizabeth, N. J.

PETRAS LISAUSKAS

Lietuviškų sūrų Atstovybė Rytinėse Valstybėse
64-09 Clinton Ave., Maspeth, N. Y.
Telefonas TW 4-8087

M. and Z. AUTO COLLISION WORKS

JULIUS MALDUTIS

Sulankstytų dalių ištaisymas, naujom pakėtimas ir poliravimas. Nelaimės atveju dieną ir naktį šaukti tel. HY 7-5274.

937 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.)

Tel. EV 8 9784

Namų telefonas: HY 7-3247

ANTON APPEL

Parduodami lietuviški skilandžiai, dešros ir kiti pirmos rūšies maisto dalykai.

JERSEY PORK

428 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Telefonas, STagg 2-3108

DRABUŽIAI MŪSŲ SANDELŲ PARDUODAMI
TREČDALIU PIGIAU, NEGU KRAUTUVĖSE

GERIAUSIA MEDŽIAGA IR DARBAS.

Ateikite ir įsitikinkite. Mes kalbame lietuviškai.

REGAL MANOR CLOTHES

53 WEST 23rd ST. NEW YORK 10, N. Y.

OREgon 5-5090-1-2-3

VISAME NEW YORKE NERASITE
GRAŽESNIŲ IR PATOGESNIŲ
SALIŲ, KAIP

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte — koncertą, vestuves, šokių, ar prakalbas — Grand Paradise gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.

Reikalų Vedėjas

I. WEINSTEIN

320 GRAND ST. BROOKLYN 11, N. Y.
EVERgreen 7-1123

STEAMBOAT INN

ALMA KASMOCIŪTĖ, Vedėja

IVAIRIAUSI GĖRIMAI IR

PIRMOS RUSIES MAISTAS

SALĖ IVAIROMS

PROMOGOMS

DIDELIS IR GRAŽUS

SODAS PIKNIKAMS.

89-91 STEAMBOAT ROAD.

Greta Neck 2-1546 (Biznis)

Telefonai

Geat Neck 2-3389

(Namų)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.

KOPIJČIA LAIDOTUVĖMS

Telefonas, EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. EVERgreen 7-4335

Kopijčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS, ALB. BALTRONAS-BALTON,

Direktorius Reikalų Vedėjas

660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Tel. 51-eg 2-5043 NOTARY PUBLIC

SHALINS FUNERAL HOME

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS

84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.

Tel. Virginia 7-4499 Kopijčia Laidotuvėms

AUGUST P. GUSTAS, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas

354 MARCY AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

(KOPIJČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)

EVERgreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME

635 NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY

Telephone Linden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius

Telefonas, STagg 2-4409

410 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

Estate of A. J. VALANTIEJUS

V. R. VALANTIEJUS, Mgr.

GENERAL INSURANCE AGENT

54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.

NOTARY PUBLIC. Tel. NEWton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnomoja

automobilius įvairiems reikalsams

PAS MUS

V. Abeciūnas stambios maitinimo įmonės savininkas New Britaine, buvo susirgęs ir kurį laiką turėjo gulėti ligoninėje. Baigia sveikėti.

M. Lissauskienė, vietos biznierių Petro Lissausko žmona, yra išvykusi su dukrele pas tėvus į West Virginia.

J. Budrys, V. Stašinskas, kun. Račkauskas ir Trojanas pirmieji atsiliepė į sportininkų vajų keliuonę į Chicago paremti. Vajaus organizatoriaus yra A. Bagdžiūnas, 188 Logan St. Brooklyn, N. Y.

Aldona Florence Dippel, 3 metų amžiaus John ir Florance (buv. Bernotaitė) dukterė, kovo 14 d. laimėjo pirmą vietą Nassau County Baby Beauty konteste, suruoštamame Arnold Constable krautuvėje, Manhasse. Laimėtoja gavo auksinę taurę ir dovanų.

M. Rumbaitis, Vienybės skaitytojas, iki šiol gyvenęs New York'e, išsikėlė į San Francisco, Cal.

E. Jakaitienė su seseria Marija Petroniene išvyko atostogų į Washingtoną.

V. Zaveckas, lietuvių sluvėjų lokalo pirmininkas, grįžo iš Igoninės, kur jam buvo padaryta sėkminga operacija. Netrukus grįžta į darbą.

R. Povilauskas, Harvardo universiteto teisių studentas, atvyksta aplankyti tėvų Brooklyn, Roko ir Antaninos Povilauskų.

Vytautas Valiukas, dramos aktorius — režisiorius, su žmona Salomėja Nasvytyte, buvusia ope ros soliste, lankėsi New York'e.

Jonas Jakaitis, ilgus metus laikęs savo maisto prekybą, dabar dirba Petro Lissausko maisto parduotuvėje Maspethe.

Augustinas Kuolas, Vienybės atstovas Toronto, Kanadoje, lankėsi pas gimines ir draugus Brooklyn'e, taip pat mūsų įstaigoje.

DIPLOMATINIAI PRIEMIMAI

Pakistanui priėmus naują Konstituciją, jų ambasadorius prie Jungtinių Tautų, kovo 23 d., suruošė priėmimą, į kurį buvo pakviesti ir dalyvavo Gen. Konsulas J. Budrys su žmona.

Gen. Konsulas J. Budrys kovo 26 d. dalyvavo priešpiečiuose Waldorf-Astoria, kuriuos suruošė New Yorko miesto meras R. F. Wagneris Airijos Ministro Pirmininko John A. Costello garbei.

ATIDARĖ KONSULATĄ

Vokietijai atidarė konsulatą Clevelande. Konsulų paskirta dr. jur. Margarethe Bitter, Vokietijos Gen. Konsulato New York'e konsulas.

MIRĖ

Elzbieta Pavalkienė, 63 m. amžiaus, mirė kovo 5 d. Palaidota kovo 9 d. iš Apreiškimo par. bažn. į šv. Kazimiero kapus. Liko vyrai Antanas, du sūnūs, Antanas ir Juozas, ir mairė. Laidojo S. Aromiskis.

New Yorkas ir Apylinkė

Radijo programos 15 metų sukaktis

Lietuvos Atsiminimų Radijo Valandos koncertas ir baigus, 15-kos metų gyvavimo sukaktis paminėti, įvyks sekm. bal. 22 d., Webster Hall — 119 E. 11th St., prie 3rd Ave., New York'e. Į 4 koncertą ruošiasi atvykti lietuvių net iš tolimųjų vietovių, nekalbant apie plačią New Jersey, New Yorko ir Connecticut visuomenę. Radijo direktorius Jokūbas Stukas yra pasiryžęs koncerto svečiams pateikti turiningą programą. Alice Stephens Ansamblis iš Chicago atvyksta ir inscenizuoti lietuviškus kūrinis ir dainas.

Lietuvos Atsiminimų radijo Rūtos Meno Ansamblis taip pat dainuos ir šoks tautinius šokius. Rūta ruošia staigmeną, kuri svečius maloniai nustelks. Choriui vadovauja Algirdas Kačanauskas, šokėjams Aldona Pitkunienė. Be to, programoje dalyvauja juokdariai — Domininkas ir Motiejus (aktoriai Vitalis Žukauskas ir Alfonsas Petrutis), kurie apdainuos Lietuvos Atsiminimų vargus ir laimėjimus 15 m. bėgyje. Koncerto pradžia 4:00 val. p. p. Po programos, nuo 8 v. v., šokiams gromžymus Ted Maksymowicz orkestras, su kuriuo dainuos referentas Juozas Nakutavičius.

ANTROJI LIETUVIŲ TELEVIZIJOS PROGRAMA

Antroji lietuviška televizijos programa, vad. Jokūbo Stuko, bus šeštad., balandžio 21 d., 6:30 val. v. 13 kanalo. Ši televizijos programa pavadinta "Sveikinimas Lietuvos Atsiminimų Radijo Valandai". Dalyvauja Rūtos Ansamblis, Linksmieji Broilai, ir kitos meninės pajėgos.

PAMALDOS EVANGELIKAMS
Balandžio 8 d. 3 val. p. p. šv. Jono Ev. bažnyčioje, 197 Mauley St., Brooklyn'e įvyks lietuviams evangelikams pamaldos.

Pamokslą sakys svečias iš Toronto, kun. L. Kostzenas, Mudonės parapijos klebonas. Po pamaldų parapijos saleje bus pobūvis. Bendroje kavutėje dalyvaus ir kiti svečiai iš Grimas ir Galinaitis.

SEKMADIENIŲ FUTBOLAS

Šį sekmadienį, balandžio 8 d. New Farmers Oval matysis me net trejas futbolo rungtynes. Čia 3 val. p. p. susitiks Lithuanian SC su N. Y. Hungarians varžybos dėl N. Y. State Challenge Cup. Taip pat 1:15 val. p. p. mūsų rezervinė žais su Eintracht rezervinė komanda. Mūsų jauniai 12 val. taip pat turi rungtynes.

PIRMOSIOS MOTERŲ KREPŠINIO RUNGTYNĖS

Balandžio 6 d. 7 val. vakare YMCA sporto saleje, 179 Marcy Ave. Brooklyn'e, įvyks pirmosios moterų krepšinio rungtynės tarp Flatbush Stars ir Lietuvių Sporto Klubo. LSK moterų krepšinio komanda yra neseniai susiorganizavusi ir tai bus jų pirmasis pasirodymas.

NUGALĖJO ESTUS

Kovo 31 d. LAC krepšinininkai nugalėjo estų komandą pasekme 43:27 (19:7).

LAC komandoje žaidė ir taškų pelnę sekantieji žaidėjai: Cyličius 13, Vyšnius 8, Dauksa 7, Kydzius 6, Kazlauskas 6, Kešonis 3.

Sekantios krepšinio rungtynės įvyks balandžio 7 d. 8 val. v., tarp LAC ir latvių krepšinio komandų.

Rungtynių vieta: YMCA saleje — Marcy Ave. A. R.

Skautų vakaras

Šį seštadienį, balandžio 7 d. 6 val., skautų būklė, 195 Grand St. Brooklyn'e, įvyks jaunimo linksma vakaris su programa ir šokiais, su užkandžiais ir gėrimais.

Programoje dalyvaus visi skautų — skaučių vienetai. Dubysos dr. vė duos trumpą scenos vaizdėlį "Laikai ir mados keičiasi", kurį paruosė akt. K. Vasilauskas ir pados tautinius šokius, vadovaujant p. Matulaitienei. Jūrų skautų Audros laivas pasoks jūrinių šokių, skautų Sarūno dr. vė išpildys trumpą vaizdėlį, kurį taip pat paruosė akt. K. Vasilauskas. Skautų vyčių oktetas dainuos dar New York'e negirdėtas dainas, o Vilkiukų dr. vė visiems vakaro dalyviams parodys staigmeną. Skautų — skaučių manymės ruošia įvairių valgių būfeta, o vyčių dr. vė rūpinosi gėrimais.

Tėvų Rėmėjų K-tas ir skautų — skaučių vadovybė kviečia New Yorko ir apylinkių visuomenę gausiai dalyvauti. Prie įėjimo aukojama.

M. Klivėckienė

Moterų Vienybė ir jos veikla

Balandžio 17 d. Moterų Vienybė rengia socialinį pobūvį, kuris įvyks Damų namuose, Woodhaven'e. Bus įdomi pasaka, kurią skaitys p. nia T. Rakas. Pradžią 8 v. v. Be to, bus traukiami Moterų Vienybės narių paveikslai. Svarbu dalyvauti.

Taip pat pranešama, kad Moterų Vienybė ruošia tradicinius, visuomenės pagėdaujamus šokius, kurie įvyks gegužės 18 d. Showboat Banquet Hall, 814 Jamaica Ave. Brooklyn'e. Bilietų kainos: 2 dol. Studentams ir moksleiviams 1 dol. Bilietų iš anksto galima gauti pas Trečiokus (Newarke), Salinskus, Maželkus, Garšvius, Ginkus, Laimos knygyne, Jokubaitių degtinės krautuvėje, pas Buivydus ir pas visas Moterų Vienybės nares.

A. Bulvidienė

REIKALINGA MOTERIS prižiūrėti 9 mėnesių kūdikį. Puikios sąlygos: gera alga, kambarys ir maistas. Gražioje New Yorko miesto sekiijoje. Skambinti, kreipiantis į Miss Brown, tarp 12 ir 8 v. v. šiuo telefonu: EV 7-1123.

A. Andriuskevičius

Lakrodiuokas ir Juvelyras Didelis brangenybių pasirinkimas.

485 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. EVergreen 4-2318

LIETUVIAI ADVOKATAI

ALFRED J. WENTZ
225 S. 4th Street,
BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 7-8067

CLEMENT A. VOKET
(Vokietaitis)
41-40 74th Street,
JACKSON HEIGHTS 73, N
Newton 9-6620

KESTUTIS W. MICHELSON
87-14 111th ST.,
RICHMOND HILL 18, N. Y.
Virginia 6-6060

ST. BREDIS, JR.
37 Sheridan Avenue,
Brooklyn 8, N. Y.
AP 7-7083

Trijų dailininkų paroda pas mus

Šį sekmadienį, balandžio 8 d., 2 val. Long Island Art League patalpose atidaroma trijų lietuvių dailininkų paroda. Bus išstatyta apie 50 C. Janušo, Pov. Puzino ir Wm. Vitkus paveikslų. Paroda truks ligi balandžio 18 d.

Parodos atidarymo išskilmėse dalyvaus daug amerikiečių. Dailininkai kviečia atidaryme dalyvauti ir lietuvius. Parodos ardesas — L. I. Art League, 44-21 Douglastown Parkway, Douglastown, N. Y. Vyksiant automobilių važiuoti Northern Blvd. iki Douglastown Parkway. Galima privažiuoti ir miesto, susisiekimo priemonėmis. Tuo atveju reikia vykti IRT Flushing linija, išlipti Roosevelt Ave. stotyje ir iš tenai Q 12 autobusu važiuoti iki Douglastown Parkway. Nuo autobuso stoties tik pora blokų ligi parodos vietos.

Nemažas skaičius jaunuolių, ypač moksleivių ir studentų, nori dalyvauti 1956 m. birželio 16 ir 17 dd. Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos sąskrydyje Washington'e. Lėšų neturėjimas dažnai jų to neleidžia. Tautietai, savo parama atidaryk tokiems jaunuoliams kelią! ALTS Valdyba

D. KLINGA naujoje vietoje Jo raštinė dabar yra 496 Grand St., Brooklyn 11, (Skersai nuo Ginkų krautuvės) Taksų ir kitais reikalais kreiptis nuo 10 v. v. iki 8 v. v. Paskutinė diena federalinių ir valstybės taksams raportuoti yra balandžio 15 d.

Lietuvos Nepriklausomybės Tarka

balandžio 15 d. sekmadienį, 4 val. p. p.

GRAND PARADISE SALEJE,

320 GRAND ST., (4 aukštas) BROOKLYNE,

— rengia —

Viešą Pobūvį

Visuomenė bus supažindinama su LNT sieklais bei vykdomais darbais ir Washingtono sąskrydžio tikslais.

Kalbės: 1) A. OLIS, Chicago Sanitary District Prezidentas
2) V. RASTENIS, Lietuvos Nepriklausomybės Tautos Pirmininkas
3) A. SENIKAS Liet. Neprik. Fondo Pirmininkas.

Zinant Lietuvos padėties rimtumą ir Lietuvos laisvini- mo veiksmų veiklos svarbą, kviečiama visuomenė gausiai dalyvauti įėjimas laisvas.

Liet. Nepr. Talkos Valdyba

A. L. BENDRUOMENĖS N. Y. APYGARDOS VALDYBA

rengia

Didžiojo Vilniaus Seimo 50 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMĄ,

kuris įvyks

balandžio 7 d., Atvelykio šeštadienį,

APREIŠKIMO PARAPIJOS SALEJE,

North 5th ir Havemeyer Sts., Brooklyn'e.

Minėjimo programoje: Prof. Dr. ANTANO KUČO paskaita, solistė ANDRONE GAIGALAITĖ, pianistas ALEKSAS MROZINSKAS ir aktorius BALYS RACKAUSKAS.

SOKIAI prie puikios JOE THOMAS muzikos

Pradžią 7 v. punktuallai.

Įetnant aukojama \$1.00

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED

Latest Interest Rate **3% A YEAR**

Compounded semi-annually Jan. & July

Interest begins the first day of the month on deposits made during the first 10 business days of January and July, the first 5 business days of April and October and the first 3 business days of all other months, when left until the end of the interest period.

THE Kings County SAVINGS BANK

Incorporated 1860

135 BROADWAY at BEDFORD AVE.

539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue

Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000

Member Federal Deposit Insurance Corporation

JUOZAS GRABAU

Licensed

REAL ESTATE BROKER

Patyręs nekilnojamo turto pirkimo pardavimo tarpininkas. Namų pirkimo ar pardavimo atveju patartina kreiptis į savo tautietį. Būsite patenkinti sąžininga ir rūpestinga paslauga.

227 BEDFORD AVE.,

BROOKLYN 11, N. Y.

STagg 2-7524

DRAUDIMO REIKALAI, TAKSŲ (INCOME TAX)

paruošimai, notarinių dokumentų tvirtinimai

Kreiptis

JUOZAS ANDRIUSIS

General Insurance Broker — Consultant — Notary Public

Užpildomi federaliniai ir valstybės taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai ir atliekami visų rūšių draudimai: gyvybės, namų, baldų, automobilių, bižnų ir t.t.

IR GERAS PATARNAVEMAS

Kreiptis: kasdien per visą dieną ligi 8 v. vak. šest. iki 6 v. v.

238 Leonard St., Brooklyn 11, N. Y.

EV. 7-5247.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

BARAS, RESTORANAS

SALE vestuvėms, susirinkimams, parengimams, etc.

Vyt. BELECKAS

savininkas

1883 MADISON ST.

Brooklyn 27, N. Y.

Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

LIETUVIS PERKA TIK PAS LIETUVI!

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE

MARIJONA JOKUBAITIENE, savininkė

JURGIS JOKUBAITIS, vedėjas

322 Union Ave.,

Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EVergreen 7-2693

Vienintelė lietuvių degtinės ir vyno krautuvė, gyvuojanti jau 20 metų.

Tel. Virginia 9-3112

PARK FLOKIST

Matthew Mažeika

Gėlės pristatomos į bet kuria

pasaulio vieta.

8015 JAMAICA AVE.,

WOODHAVEN 21, N. Y.

(Skersai nuo Aaven teatro)

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR

Karys ir Alina Būvidai

Vakaris muzika prie bare.

Vienas iš gražiausių kabinų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gėrimai.

DU ORKESTRAL "FLOOR SHOW" IR SOKIAI

80 ST. MARKS PLACE,

NEW YORK, N. Y.

(8th St. ir 1st Avenue)

ORamercy 7-9700